

„ÚJ PATRÓNUS”

**Pályaválasztást Segítő Mentortanár és Közösségfejlesztő Program
Baranya megyében**

2013. 10. 01. – 2016. 06. 30.

Köszöntő

Az „Új Patrónus” pályaválasztást segítő és mentortanár program – a Baranya Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának (a jelenlegi Foglalkoztatási Főosztály jogelődjének) és a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Pécsi Tankerületének együttműködésével – 2013 októberében indult útjára.

A munkaerő-piaci program egyik fő célja, hogy elősegítse a regisztrált álláskereső diplomások elsődleges munkaerőpiacra való be-, illetve visszakérülését. A kezdeményezés másik célkitűzése az iskolai lemorzsolódások preventív programokkal történő megakadályozása, a hátrányos helyzetű diákok tanulmányi felzárkóztatása, és ezáltal az esélyegyenlőség növelése. A programba bevont tanárok, szociális munkások a tanulásához megfelelő családi háttér kialakításában, a munkaerő-piaci szempontú pályorientációban is jelentős szerepet vállaltak. Ez is mutatja, hogy a mentoroknak igen összetett feladatokat kellett elvégezniük.

Mint minden program esetében itt is meghatároztuk azokat az objektív mutatókat, amelyekkel a tevékenység eredményességét mértük. Ezek közé tartozott – többek között – a mentorálásba bevont tanulók száma, a bukások, az igazolt és igazolatlan hiányzások csökkentése, a tanulmányi átlagok alakulása. Meggyőződésem ugyanakkor, hogy ennek a programnak a valódi eredményei később fognak megmutatkozni, hiszen minden, amit ma a gyermekeinkért teszünk, az a jövőbe való befektetés. Azok a gyerekek, akik mentoraiknak köszönhetően most befejezték az iskolai tanulmányaikat, jóval nagyobb eséllyel válnak a társadalom hasznos tagjaivá, mint azon társaik, akik nem kaptak ehhez segítséget, és lemorzsolódtak, idő előtt kikerültek az oktatási rendszerből.

Bízom benne, hogy azok a problémák, amelyeket e program keretében sikerült kezelnünk, megkönnyítik majd a jövő szakembereinek helyzetét, és ezekkel a gyerekekkel nem találkozunk a majdani álláskeresők között. A siker kulcsa a különböző szakterületek – az oktatás, a képzés, a szociális munka és a foglalkoztatáspolitikai – összefogásában rejlik. Ennek köszönhető, hogy olyan programot alakíthattunk ki, amely hosszú távon valamennyiünk érdekét szolgálhatja.

dr. Horváth Zoltán
kormány megbízott

Felvezető gondolatok a program értékeléséhez

Kevés olyan nemes feladat adódik egy ember életében, mint amikor másokat segíthet abban, hogy jobban kiteljesítsék önmagukat. Igaz ez a pedagógiai pálya elkötelezettségére, és igaz ez az immár 10 éve folyamatosan futó mentortanári tevékenységre is. Amikor egy iskola új elsősei belépnek a kapun, mindenki tudja, hogy megváltozik az intézmény élete. Az új diákok, új jövevények új erőket szabadítanak fel, más irányba terelik a megszokott rendet. Ebben a helyzetben mindenkinek más-más feladat jut osztályrészül. Van, aki a szaktárgyi oktatásban közreműködik, van aki az iskola életét koordinálja, és most más huzamosabb ideje vannak olyan munkatársak, akik a hátránnyal indulók felzárkóztatásán dolgoznak. A Patrónus mentor program azt tűzte ki céljává, hogy személyes vezetés mellett célt, lehetőséget, perspektívát ad azoknak a gyerekeknek, fiataloknak, akik valamiért ezt nem kapták meg az élettől. Szakmát ad olyanok kezébe, akik nem ambicionáltak erre. Olyan feladat ez, ami empátiát, türelmet és szakértelmet egyaránt igényel. Erre vállalkoztak azok a tanárok, szociális munkások, akik bekapcsolódtak a programba. Úgy tűnik, az eredmények sem maradnak el, hiszen javulnak a tanulmányi átlagok, növekszik a programban részt vevők között a szakképzettséget szerzők száma.

Nem csak ebből a szempontból egyedi a kezdeményezés, hanem azért is mert az országban kizárólag Baranyában jelenik meg a felzárkóztatásnak ez a módja. Ennek következménye, hogy időnként nehéz, hányattatott sors jut a pályázatnak, de úgy tűnik a kezdeti nehézségeket sikerült legyőzni és lassan kiforrnak a program sarokpontjai, keretrendszere. A három kitűzött cél egyaránt lényeges. A korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódás csökkentése, a tanulmányi eredmények javítása, a szakmaszerzés erősítése.

A fenti hármas, ha eredményes egy tanuló életében, akkor gyakorlatilag egy egész életre más „pályára állítja” azt, aki partner ebben a fejlesztő munkában. Szakmájával képes lesz elhelyezkedni a munkaerőpiacon, értelmes munkát tud végezni, amivel megbecsült tagjává válhat a társadalomnak.

Bízom benne, hogy a program a jövőben is legalább olyan volumenben működhet, mint eddig, hiszen az Európai Unió „Európa 2020” stratégiájának kiemelt célkitűzése a korai iskolaelhagyás elleni küzdelem, olyannyira, hogy ezt a számot 10% alá akarják csökkenteni.

Ez úton köszönöm mindenkinek, aki eddig is részt vett ebben a vállalkozásban és kívánok sok erőt a továbbiakhoz.

Páva Péter
tankerületi igazgató
Klebelsberg Intézményfenntartó Központ
Pécsi Tankerülete

RÖVIDÍTETT PROGRAMTERV

(Hornnyák István, Baranya Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya)

1. A projekt előzményei

A Baranya Megyei Munkaügyi Központ kísérleti jelleggel 2006. február elsején indította el „Mentortanár” elnevezésű munkaerő-piaci programját, amely 2007. június 30-ig tartott. A program célja a pedagógus létszámleépítésből adódóan munkanélkülivé vált pedagógusok foglalkoztatása és a gyerekek iskolai felzárkóztatása volt. A későbbiekben a Baranya Megyei Kormányhivatal jogelődje, a Dél-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ 2007. október 1. és 2010. június 30. között indított először „Patrónus” elnevezéssel munkaerő-piaci programot. A program alapelve az volt, hogy a foglalkoztathatóság javításának egyik leghatékonyabb módja, ha preventív programokkal akadályozzuk meg az általános iskolai, szakiskolai és középiskolai lemorzsolódásokat. A Dél-Dunántúli régió 80 oktatási intézményében 96 fővel indult el a projekt. A programba bekerült pedagógusok egy 150 órás képzésben is részt vettek, ennek elvégzésével „pályaválasztást segítő és mentortanár” munkakör betöltésére jogosító képesítést szereztek. Ezt követően 2010. november 1. és 2013. június 30. között újabb „Patrónus” program zajlott, kezdetben még régiós szinten, majd az intézményi átszervezést követően (2011. október 1-jétől) mindhárom (Baranya, Tolna, Somogy) megyében.

2013 őszén egy három éves program került kidolgozásra „Új Patrónus” néven. A program megvalósítását két ütemben terveztük: 2013. október 1-jétől 2014. november 30-ig készült az első programterv (Új Patrónus), majd ezt követte az Új Patrónus II. amely 2014. december 1-jétől 2016. június 30-ig terjedő időtartamot ölel fel. Az előző patrónus programokhoz képest az Új Patrónus programok jobban összpontosítanak a tanulók családi háttérére a közösség fejlesztésre.

A mentortanárnak kiemelt feladata a családdal, mikroközösséggel történő folyamatos kapcsolattartás, elsősorban a továbbtanuláshoz, a pályaválasztáshoz, a reális, megvalósítható elképzelések kialakításához kell segítséget nyújtania. A mentortanár munkája során cél kell, hogy legyen a tanulók helyes életmódra, rendszerességre nevelése.

2. A munkaerő-piaci program koncepciója

A program célja

- **Az oktatás/szakképzés és a munka világa közötti kapcsolat erősítése** (az MFKB stratégiájához illeszkedve). A tanórán kívüli (így iskolai szünetekben is végzett) mentortevékenység mellett *a jelenlegi program erősen koncentrált a családi háttérre*, melynek célja a mentortanárok munkáját nehezítő családi, közösségi körülmények enyhítése.
- 26 fő álláskereső pedagógus (pedagógus, szociálpedagógus, szociális munkás végzettséggel rendelkező regisztrált álláskereső) elhelyezkedésének elősegítése.
- 7., 8., 9. 10. 11. osztályos, hátrányos helyzetű, lemorzsolódással veszélyeztetett, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók bevonása, esélyegyenlőségének növelése.

Részcélok:

- az iskolai lemorzsolódás csökkentése
- a munkaerő-piaci szempontú pályaválasztás elősegítése
- közösségfejlesztő tevékenységgel a tanuláshoz megfelelő családi háttér kialakulásának elősegítése.

A program célcsoportja:

- Hátrányos helyzetű 7., 8., 9. 10. 11. osztályos általános és szakiskolai tanulók. Tervezett bevonandó létszám (10 tanuló/mentor) évente 250 tanuló, a program során összesen 750 tanuló.
- 26 fő (Új Patrónus II. 30 fő) álláskereső pedagógus, szociálpedagógus, szociális munkás végzettségű regisztrált álláskereső. Előnyt jelent a programba kerülésnél, ha a családi háttérrel segítő végzettséggel illetve tapasztalattal is rendelkezik a pedagógus (pl. családgyógyozó).

Támogatási programelemek:

- Bérköltség-támogatás (a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) 19/B. §. (3) bekezdés; a foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint a Munkaerőpiaci Alapból foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásról szóló 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet (továbbiakban 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet) 11/A §.)
- A program részbeni megvalósításának támogatása (Ft. 19/B. §.; 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet 26./G §.)
- A résztvevők utazási költségtérítésének támogatása a 39/1998. (III. 4.) Kormányrendelet 1.§ a).

Szolgáltatási programelemek

A munkaügyi központ kirendeltségei útján igénybe vehető szolgáltatási elemek, különösen a pályaválasztást elősegítő tanácsadás, állásbörzék, pályaválasztási kiállítások.

A mentortanárok a program folyamán folyamatos segítséget nyújtanak a célcsoport részére pályaválasztási fórumokon, üzemlátogatásokon való részvétel szervezésével.

A program részbeni megvalósítását biztosító „koordináló szervezet” (Klebsberg Intézményfenntartó Központ Pécsi Tankerület „KLIK”) feladatai:

- részvétel a pályázó iskolák kiválasztásakor a döntés előkészítésben
- szakmai és módszertani segítségnyújtás a pedagógusok kiválasztásában
- a szakmai program koordinálása
- részvétel a pedagógusok tréningjének szervezésében
- szakmai módszertani ismeretek átadása a programban résztvevő pedagógusok számára
- szakmai konzultációk, esetmegbeszélések szervezése, bonyolítása
- folyamatos szakmai tanácsadás nyújtása az iskoláknak és a pedagógusoknak
- monitoring
- az iskolák által készített beszámolók értékelése, és ezek alapján negyedévente Projekt Előrehaladási Jelentés küldése a Baranya Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Befektetés Ösztönzési Osztályának
- záró beszámoló készítése a teljesítésről
- a feladatok ellátásához 1 fő mentortanár projekt koordinátorként segíti az intézmény munkáját.

A mentortanárok feladatai:

A mentortanárnak alapvetően négy területre terjed ki a tevékenysége:

- A megfelelő tanulmányi előmenetel segítése
 - a hátrányos helyzetű gyerekek lemorzsolódásának megakadályozása, így az iskolai bukások elkerülése, a tanulmányi eredmények javítása

- segítségnyújtás a leghatékonyabb tanulási módszerek elsajátításában, a lemaradások megakadályozására (felzárkóztatás, korrepetálás, egyéni korrekció, motiválás, beilleszkedés segítése, stb.)
 - a *pedagógus kollégákkal, osztályfőnökkel* közösen a tanulók haladási programjának összeállítása, kidolgozása, a folyamatok figyelemmel kísérése, a tapasztalatok alapján a szükséges korrekciók végrehatása
- A pályaválasztás segítése
 - a pályaválasztás elősegítése, a lehetőségek megismertetése
 - a munkaügyi szervezet pályaválasztási rendezvényeinek megismertetése a mentoráltakkal
 - hiányszakmákra irányítás
 - a tehetséges tanulók továbbtanulásra ösztönzése
 - Az álláskeresés, munkába állás elősegítése
 - álláskeresésre való felkészítés (önéletrajz, álláspályázatok)
 - a munkaügyi szervezet elhelyezkedést elősegítő támogatásainak, szolgáltatásainak megismertetése
 - Közösségfejlesztés
 - a család- illetve a mikroközösség bevonása, közösségfejlesztés
 - a szülők bevonása a mentorálási folyamatba, annak megértetése, hogy a tanulás a gyerek jövőbeni boldogulását célozza, esetlegesen a szülők képzésbe irányítása/ajánlása
 - a mentortanárnak a családdal, mikroközösséggel történő folyamatos kapcsolattartása elsősorban a továbbtanuláshoz, pályaválasztáshoz, a reális, megvalósítható elképzelések kialakításához nyújt segítséget
 - a tanulók helyes életmódra, rendszerességre nevelése

A mentortanárt foglalkoztató iskolák feladatai:

- az álláskereső pedagógusok kiválasztása a mentortanár munkakörbe
- a mentortanárok foglalkoztatása a program időtartama alatt
- a mentortanárok foglalkoztatásához minden szükséges szakmai és tárgyi eszköz biztosítása
- együttműködés elősegítése a mentortanárok és az iskolákban dolgozó pedagógusok, illetve egyéb szakemberek (pl. szociális munkások, iskolaorvos) között
- lehetőség és feltételek biztosítása az iskolai szünetekben (ősz, téli szünet, tavaszi szünet) való mentor tanári munkához
- együttműködés a munkaügyi központtal és a program szakmai koordinátorával
- a mentortanárok bérköltsége 10%-ának biztosítása

A program tervezett időtartama:

2013. október 1. – 2014. november 30. (Új Patrónus)

2014. december 1. – 2016. június 30. (Új Patrónus II.)

3. A program tartalma

A program résztvevői, megvalósuló tevékenységek:

- ***A mentorált tanulók***

Baranya megyében a 7.,8.,9.,10.,11 osztályos, hátrányos helyzetű, lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók tanórán kívüli egyéni fejlesztése, a család és a mikroközösség programba vonása.

- ***A mentortanárok***

Álláskereső pedagógusok foglalkoztatásának elősegítése mentortanár munkakörben. Az álláskereső pedagógusok közül az intézményvezetők pedagógiai céljaikat figyelembe véve választják ki a megfelelő munkavállalókat, és vállalják, hogy a program során együttműködnek a munkaügyi központtal, valamint a szakmai megvalósítást és koordinációt biztosító intézménnyel. A mentortanárok támogatott foglalkoztatásuk során fokozott figyelemmel kísérik az általuk egyéni fejlesztésben részesülő tanulókat: a tanórán kívüli foglalkozások keretében az elsajátított módszereknek megfelelően támogatják a családi körülményeik, szociális helyzetük, vagy más problémáik miatt hátrányban lévő, tanulási nehézséggel küzdő tanulók iskolában tartását, tanulmányaik befejezését, a társadalmi beilleszkedésük, valamint későbbi munkaerő-piaci esélyeik javítását. A mentortanárok közül 1 fő a Klebelsberg Intézményfenntartó Központban projekt koordinációs feladatokat lát el.

- ***A mentortanárt foglalkoztató iskolák***

A programban ezúttal kizárólag általános iskolák és szakiskolák vehetnek részt, melyek pályázatukban meggyőzően vázolják a mentortanárok szükségességét intézményükben, illetve a hátrányos helyzetűek segítésére maguk is valamiféle plusz tevékenységet végeznek. Gimnáziumok, szakközépiskolák részvételére nincs lehetőség. A foglalkoztatottak számát tekintve, intézményenként egy (különösen indokolt esetben maximum két) fő mentor tanár támogatását vállalja a munkaügyi szervezet.

- ***Szakmai koordináló szervezet***

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Pécsi Tankerület (KLIK) bevonásával folyamatos szakmai koordináció, tanácsadás és szupervízió biztosítása, vállalva azt is, hogy együttműködési megállapodás keretében további kompetens szakmai szervezeteket, szakértőket is bevon a cél elérése érdekében. A KLIK tevékenységéről negyedévente beszámolót készít a munkaügyi központ részére, mely tartalmazza az adott időszak szakmai munkájának bemutatását, az elért eredményeket, az esetleges problémákat, az azok kiküszöbölésükre hozott intézkedéseket és a következő negyedévre tervezett feladatokat. A program végén komplex szakmai értékelő beszámolót készít, elemezve a program eredményeit, hatásait, és javaslatokat tesz a program esetleges folytatásához a szükséges korrekciók, fejlesztések megtételére.

A programtól, valamint az egyes programelemektől várt eredmény, annak mérésének, értékelésének módja,

A tanuló:

- ismerje meg saját képességeit és pályaválasztási lehetőségeit
- aktívan vegyen részt a pályaválasztásban

- tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit (internet, munkaügyi központ, pályaválasztási dokumentumok)

A mentortanár:

- bizalmi viszont alakítson ki a mentoráltakkal és mikroközösségükkel
- munkájával járuljon hozzá meg a bukások, a lemorzsolódás elkerüléséhez, a tanulmányi eredmények javulásához
- nyújtson lehetőséget a tanulóknak, hogy minél szélesebb körű ismereteket szerezzenek az eredményes pályaválasztás érdekében (részvétel a pályaválasztási kiállításokon, üzemlátogatásokon, a munkaügyi központ szolgáltatásainak igénybevétele)
- minél több segítő intézménnyel építsen ki kapcsolatot
- alakítson ki szakmai kapcsolatokat, melyek révén megvalósulhat a saját tartós foglalkoztatása

Indikátorok

- a programba minden mentortanár legalább 10 fő tanulót von be
- a programban legalább 5 szervezettel építenek ki együttműködést a mentortanárok
- a bukások, lemorzsolódások száma 20%-kal csökken a mentorált osztályokban
- a hiányzások 20 %-kal csökkennek a mentorált osztályokban
- a mentoráltak 50 %-a befejezi a 8. osztályt
- az általános iskolás mentoráltak 20 %-a továbbtanul

A program összköltsége:

A program megvalósítására fordítható költsége összessége: Új Patrónus 79 969 360 Ft
 Új Patrónus II. 149 792 200 Ft
ÖSSZESEN: 229 761 560 Ft

A program forrása:

A program forrásául a Nemzeti Foglalkoztatási Alap decentralizált Foglalkoztatási Alaprésze szolgál.

Összefoglaló beszámoló az „Új Patrónus” program végrehajtásáról (2013 – 2016)

Dr. Ignác Judit (mentor, koordinátor, KLIK)

2013. október 1-jén indult útjára az „Új Patrónus” pályaválasztást segítő és mentortanár program a BMKH Munkaügyi Központja (a Foglalkoztatási Főosztály jogelődje) és a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Pécsi Tankerület mint szakmai koordináló szervezet együttműködésével. A program két ciklusra oszlott: az Új Patrónus program 2013. október 1. és 2014. november 30. között zajlott, a jelenleg tartó Új Patrónus II. program pedig 2014. december 1.-től 2016. június 30.-ig tart. A második programrészben 26-ról 30 főre növekedett a mentortanárok száma.

Baranya megye területén 26 oktatási intézményben (ebből 17 általános iskola) 29 mentortanár vett részt a programban, szakmai munkájukat a program keretén belül, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ alkalmazottjaként egy mentortanár-koordinátor fogta össze. A bevont iskolák közül 7 Pécssett, 19 pedig különböző baranyai településeken található.

Az Új Patrónus program – a két korábbi, sikeres patrónus programhoz képest, azok tapasztalatait felhasználva – az alábbi tartalmi elemekkel egészült ki.

1. **A programban foglalkoztatható álláskereső diplomások köre** szociális munkás vagy szociálpedagógus végzettségűekkel **bővült**. Aktuálisan a programban 8 szociális végzettségű szakember dolgozik mentortanárként. Tapasztalataink szerint ugyanakkor a mentor személyes attitűdje a meghatározó a minőségi feladatellátásban.

2. A mentortanárok négy tevékenységi körben látják el feladataikat (tanulmányi előmenetel segítése, pályaválasztás segítése, álláskeresés, munkába állás segítése és közösségfejlesztés). A **közösségfejlesztés hangsúlyos elemként** került be a jelenlegi programba, és a tanulók minél hatékonyabb mentorálása érdekében a családokkal, közvetlen környezetükkel való folyamatos, konstruktív kapcsolattartást értjük alatta. A mentortanárok a mentorálás sikerességében döntő faktornak tekintik a családlátogatásokat, amelyet beépítettek a gyakorlatukba.

3. A mentortanárok 2013. október 28. és 2013. november 26. között 100 órás kötelező felkészítő képzésen vettek részt, melyen elsajátították azokat a speciális szakmai-módszertani ismereteket, amelyek a program céljainak a megvalósulásához szükségesek. Új elemként jelent meg még a programban a **rendszeres szakmai konzultációk, esetmegbeszélések** szervezése és lebonyolítása. A program teljes időtartama alatt 18 szakmai nap valósult meg, melynek során meghívott előadók és a mentortanárok tartottak különböző, a mentoráláshoz kapcsolódó témákban előadásokat vagy csoportos foglalkozásokat. Pályaorientációs tevékenységük szakszerűbb ellátása érdekében a mentortanárok 2014-2015-ben részt vettek a Nemzetgazdasági Minisztérium által szervezett „Pályaorientációs konzulens és Nemzeti Pályaorientációs Portál – felhasználó” továbbképzésen.

4. **A koordinátori iskolalátogatások** szintén új hozzáadott elem a programban. A mentortanár-koordinátor vállalta, hogy a programban résztvevő valamennyi iskolát meglátogatja a személyes kapcsolatok erősítése és a szakmai munka áttekintése, közös javítása céljából.

5. A szakmai koordináló szervezet **a mentortanárok adminisztratív munkájának megkönnyítése és egységessé tétele** érdekében egyéni fejlesztési terv, egyéni előrehaladási napló és negyedéves beszámoló nyomtatványokat dolgozott ki.

6. **A mentorált tanulók hosszabb távon történő utánkövetése** szülői hozzájáruló nyilatkozatok beszerzésével valósult meg a programban, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy mentorált tanuló pályája később is kutatható legyen.

7. A 2014/2015. tanévben a Baranya Megyei Pedagógiai Intézet az Új Patrónus programban résztvevő mentoráltakra vonatkozóan **bemeneti méréseket** végzett online tesztek és kérdőívek kitöltésével (Kérdőív a tanulásról, Tanulási stratégiák kérdőív, Szókincs teszt, Matematika műveleti sebesség teszt és Olvasási sebesség teszt). A mentorok minden mentoráltjukról külön elemzést kaptak kézhez, valamint pedagógiai módszertani javaslatokat is, amelyeket hasznosíthattak a diákok mentorálása során.

8. **A Pécsi Tudományegyetem Közösségi és Szociális Tanulmányok Tanszéke** mint együttműködő partner a Trident - módszer felhasználásával **értékelő kutatásokat** végzett a program egyes fázisaiban.

Az Új Patrónus program egyik célja volt, hogy a regisztrált álláskereső diplomások elsődleges munkaerőpiacra való be/visszakerülését elősegítse, azáltal, hogy oktatási intézményekben, teljes munkaidőben támogatja a foglalkoztatásukat. A program időtartama alatt 12 főnek sikerült állást találnia, és közülük 6-an helyezkedtek el abban az iskolában, ahol korábban mentortanárként dolgoztak.

A program alapelve az iskolai lemorzsolódások preventív programokkal való megakadályozása, tanulmányi felzárkóztatás révén az esélyegyenlőség növelése, munkaerő-piaci szempontú pályaeorientáció, pályaválasztás és álláskereső segítése, valamint fejlesztő tevékenységgel a tanuláshoz megfelelő családi háttér kialakulásának elősegítése. Így álláskereső pedagógusok, szociális munkások olyan intézményekben való foglalkoztatása, ahol magas a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az összes tanulói létszámhoz viszonyítva.

A program kifejezett célcsoportja a 7-8. osztályos általános iskolai, vagy 9-10-11. osztályos szakiskolás hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű, tanulási, beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő, lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók.

Az Új Patrónus programban résztvevő folyamatos és alkalmi mentoráltak száma tanévenként átlagosan a következőképpen oszlott meg:

tanév	2013/2014	2014/2015	2015/2016
folyamatosan mentoráltak száma	269	302	324
alkalmi mentoráltak száma	183	178	238

A program eredménymérés rendszerének kidolgozása és működtetése a szakmai koordináló szervezet feladata. Az eredményességet mérő mutatók: a mentorálásba bevont tanulók száma, a szakmai szervezetekkel való együttműködés gyakorisága, a bukások, az igazolt és igazolatlan hiányzások, valamint a tanulmányi átlagok alakulása, a tanulmányok befejezése és a továbbtanulási arányok. Az eredménymérést nehezíti a mentorált tanulók programból való ki – és belépésének gyakorisága, amelyet az állandóan változó, egyedi élethelyzetek indokolnak.

Az eredményeket alapvetően befolyásoló személyi és környezeti tényezők: a mentortanár munkahelyi közérzete, a mentorálást segítő személyekkel, szakmai szervezetekkel való együttműködésének minősége, a mentorált tanuló együttműködési hajlandósága, a mentorálás időtartama, folyamatossága, a mentorált tanuló családjával, közvetlen környezetével kialakított kapcsolat működőképessége, valamint a mentorált osztály összetétele, tanulásra hangoltsága.

A folyamatos mentorálásba bevont tanulók száma mentortanáronként átlagosan 10-14 fő közé esik. Mellettük alkalmi mentorált tanulók is részt vesznek a programban, akik eseti jelleggel személyes vagy tanulási segítségre szorulnak.

A mentorok főleg egyéni és kiscsoportos foglalkozásokat tartottak a mentorált tanulóknak. Gyakran alkalmazott módszereik a mentorálás során az önismeretet fejlesztő, egyéni képességeket és készségeket feltáró beszélgetések, kérdőívek kitöltése a tanulókkal, a tanulást hatékonyabbá tevő módszerek (feszültségoldó, koncentrációs, memóriafejlesztő, kommunikációs gyakorlatok) megismertetése, szemléltetés, játékos feladatmegoldás, közös tanulás a csoportmunka kooperatív módszereit alkalmazva, szociális kompetenciáikat fejlesztő csapatépítő játékok.

A mentorok információt nyújtottak a tanulókat érdeklő vagy választott középiskolákról és szakmákról, szükség esetén ügyintézésben segítettek, a mentoráltakat felkészítették a javítóvizsgára. Erős motiváló hatással bír, ha különböző versenyekre készítik fel a programban résztvevő tanulókat, ahol sikeresen szerepelnek. A mentortanárok aktívan részt vesznek a nyári szünidei táboroztatásokban is.

A program során a mentortanárok legalább 5 személlyel vagy szakmai szervezettel vették fel a kapcsolatot, akik a munkájukat előrevitték. Idetartoznak: iskolaorvos, védőnő, szociális munkás, iskolapszichológus, gyógy- és fejlesztőpedagógus, családsegítő és gyermekjóléti szolgálatok, helyi önkormányzatok, civil szervezetek, tanodák, külső gyakorlati helyek.

A mentorprogram egyik fő célkitűzése a mentorált tanulók piacképes hiányszakmák felé irányítása.

A 2013/14. tanévben a mentoráltak 100%-a, a 2014/15. tanévben a mentoráltak 97,3%-a fejezte be általános iskolai tanulmányait (2,7% évismétlő lett). A 2013/14. tanévhez viszonyítva a 2014/15. tanévben nőtt az általános iskolai tanulmányaikat befejező és szakközép – vagy szakiskolában továbbtanuló mentoráltak száma. A továbbtanulók többsége a vendéglátóipar, kereskedelem vagy gépészet ágazatban kezdte el középiskolai tanulmányait.

A 2013/14. tanévben a mentoráltak 100%-a, a 2014/15. tanévben a mentoráltak 92%-a fejezte be szakiskolai iskolai tanulmányait (8% évismétlő lett). Közülük fele-fele arányban sikeresen elhelyezkedtek, vagy érettségit adó képzésben tanulnak tovább, illetve másodszakmát tanulnak.

Az idei tanévben a folyamatosan mentorált tanulók 28%-a legalább két éve folyamatosan részt vesz az Új Patrónus programban.

A mentortanárok pályaválasztás segítése körébe tartozó feladatai az alábbiak: egyéni pályaválasztás segítése, pályaválasztással kapcsolatos fórumokon való részvétel, szakmák, iskolák ismertetése a tanulókkal érdeklődésüknek megfelelően, szükség szerint személyiség – és érdeklődési kört megismerő tesztek kitöltése, a tanulók figyelmének hiányszakmák felé irányítása, beszélgetés az aktuális munkaerő-piaci helyzetről a mentoráltakkal és családjaikkal, a pályaválasztás előtt álló tanulók nyílt napokra, üzemlátogatásokra kísérése, önéletrajzírásban és felvételi lapok kitöltésében való segédkezés, állásinterjúkra felkészítés, kapcsolattartás a szakokkal és a munkaadókkal.

A mentortanárok tanulóikkal rendszeresen részt vesznek a Baranya Megyei Kormányhivatal és a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara által szervezett különféle pályaválasztási rendezvényeken.

Mentoraink több alkalommal sikerrel szerepeltek a Gép-Ésszel Baranyában szakmaismereti versenyen, ahol a 2014/2015. tanévben a Gödrei Körzeti Általános Iskola „A 3 gépÉSZ” nevű csapata 7. helyezést, a Szentlőrinci Általános Iskola Zsigmond Király Általános Iskola Tagintézménye „Rezes Banda” nevű csapata 4. helyezést, a Hosszúhetényi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola „AAAAAAA (8.A)” nevű csapata pedig dobogós 3. helyezést ért el!

A 2015/16. tanévben pedig a Hosszúhetényi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola „Fémmezmunkálók” elnevezésű csapata a 2. helyezést ért el, emellett egy másik csapatuk 5. helyezést ért el. A 3. helyen a Gödrei Általános Iskola „A-CÉL” a győzelem nevű csapatának diákjai végeztek.

Az Új Patrónus mentorprogram értékelése és a közösségi alapú tanulás

B. Erdős Márta – Borda Viktória, Pécsi Tudományegyetem BTK Közösségi és Szociális Tanulmányok Tanszéke

“Minden értékelő kutatás közös nevezője, hogy nemcsak hasznosnak, hanem felhasználásra is szánjuk” (Rossi és mtsai., 2006, 21.)

Az értékelő kutatásoknak hazánkban nem alakulhattak ki erős hagyományai a nonprofit szektorban, a rendszerváltozást követő években azonban megjelentek az első kezdeményezések a szociális szférában és az oktatásban is. (pl. Pataki, 2006) E kezdeteknek újabb lendületet adott az Európai Unióhoz való csatlakozás, valamint a költséghatékonyság kérdését előtérbe helyező 2008-as gazdasági válság. (B. Erdős, 2016)

Az értékelő kutatás során mások számára is követhető, átlátható módon alkalmazott tudományos módszerek segítségével mérjük fel az adott program tervezésének, megvalósulásának minőségét, a fejlesztés hatásait. (Rossi és mtsai., 2006) Milyen tényezők, folyamatok állnak a sikerek vagy kudarcok hátterében? Miképpen vélekednek a programról az érintettek? Melyek a program költségei, és milyen költségekkel járna, ha a programot felszámolnánk (pl. a kieső munkaerő, a deviáns viselkedés okozta károk összessége stb.)? (Ellis, 2013)

Az ilyen kutatások egyik fő feladata, hogy biztosítsák a gyakorlat színtereinek megfelelő kapcsolódását a döntéshozói szinthez. A kliensek és a velük foglalkozó gyakorló szakemberek körében kulcsfontosságú, a problémákhoz, az alkalmazott megoldásokhoz képest közvetlen tudások vannak jelen. (Wenger, 2004) E felismerés nyomán az értékelő kutatások kontinuumában erős elmozdulás történt a külső, technokrata (“objektív”) értékeléstől az önirányította, részvételi alapú értékelésig. Az értékelő kutatások negyedik és ötödik generációs modelljeit a megoldás-központú, fejlődés-szemponitú megközelítés jellemzi. Egy viszonylag korán felvetődő probléma nyomán – „*az elemzésre nem kerülő program békésen folytatódnak, míg a kutatók program részletekbe menő vizsgálat tárgyává válik*” (Weiss, 1993:101) – megfogalmazódott az igény a szolgáltatás-központúság, az etikai alapelvek és sztereotípiák kialakítására. (Stufflebeam and Sinkfield, 2007). Etikai kérdéseket is felvet, hogy hazánkban a tartalmi értékelés a kontrollinghoz képest még mindig háttérbe szorul. (Pataki, 2006; B. Erdős, 2016)

Ellis és Hogard (2006) átlátható, kiegyensúlyozott és komplex modellje, a Trident a korszerű értékelő kutatásokkal szemben támasztott összes követelménynek megfelel. A kutató a Trident keretei között szabadon választhatja meg az alkalmazásra kerülő módszereket, és az ezekből nyert eredmények egymást erősítve, alátámasztva, az adat- módszertani-, és teoretikus trianguláció jegyében vezetnek el érvényes következtetésekhöz. A kevert módszertan (mixed methods research, Palinkas és mtsai., 2013) erősségei, a kvalitatív és kvantitatív ötvözéséből származó előnyök a Trident alapvető jellemzői. A keret három fő pillére a következő:

- Kimenet: Elérte-e a program a megfogalmazott célokat? Felmerült-e olyasmi, ami az eredeti célok között nem szerepelt? A szerzők számszerűsíthető indikátorok bevezetését javasolják e terület vizsgálatára.
- Folyamatok: milyen módon történt a program megvalósítása? Itt a fejlesztési folyamat leírására van szükség: terepmegfigyelésekre, a szakmai gyakorlat leképezését segítő egyéb módszerekre.
- A kockázatviselő felek nézőpontja: Miképpen vélekednek a programról mindazok, akik abban érintettek? (Hogard, 2013) A résztvevők, érintettek bevonása, mint követelmény, ma szinte a „stakeholderism” jelenségéig terjed (Tapella, Rodriguez-Bilella, 2014); kétségtelenül fontos azonban a fenntarthatóság szempontjából.

A Trident alkalmazása során időről időre lehetőséget biztosítanak a kutatók és a kockázatviselő felek rendszeres találkozására, a kutatási eredmények megvitatására (Hogard, 2013). E keret erőssége, hogy nem csupán a tradicionális, pozitivist/pszichoszociális értékeléseket teszi lehetővé („Mit és hogyan tegyünk a legjobban?”), hanem a részvételi szál bekapcsolásával a rendszerszemléletű, szociális konstrukcionista, „ötödik generációs” fejlemények integrálására is törekszik (“Ez a helyes, méltányos gyakorlat?”/Reynolds, 2014: 83/). Az értékelés tehát nem csupán a meglévőt kutatja, de hozzájárulhat egy újfajta értékrend kialakításához is, amelyben a méltányosság, működőképesség, fejlődési potenciál kap kiemelkedő szerepet. (Reynolds, 2014; B. Erdős, 2016)

A kutatás kontextusa: a közösségi alapú tanulás

A közösségi alapú tanulás¹ során az egyetemi hallgatók olyan feladatokat vállalnak tanulmányaik részeként, amelyek elvégzésével az egyetem környezetét jelentő lakóhelyi közösségek, társadalmi szervezetek érdekeit szolgálják, ezzel egyidejűleg saját tanulmányi céljaikat, szakmai fejlődésüket is sikeresen megvalósítják. A fogadó szervezetek viszonylag kevés ráfordítással juthatnak képzett munkaerőhöz, a felsőoktatási intézmény pedig többlet-forrásokhoz; emellett eleven, gyakorlati szakmai kapcsolatokra tehet szert, és a társadalmi felelősségvállalás területén is előbbre lép. A KAT megkönnyíti a szektorok közötti együttműködést, az együtt-fejlődést, a gyors és hatékony tudás-transzferet. A KAT gyenge pontját elsősorban a kapacitásproblémák, az alulfinanszírozottság jelentik: megeshet, hogy a megkeresések száma meghaladja az intézményi lehetőségeket, vagy a tevékenység szervezése körüli humánerőforrás-igényt nem veszik tekintetbe. További nehézség, hogy a közjó érdekében végzett tevékenység presztízse gyakran elmarad a piacon hasznosuló kutatási tevékenységétől, ráadásul társadalomtudományi területen az alkalmazott kutatásoknak alacsonyabb az elismertsége, mint az alapkutatásoknak. Az eltérő szervezeti szabályozásból is adódhatnak problémák: így pl. egy egyetemi kurzus egyfelől rendkívül kötött annyiban, hogy a tantervet, az érvényes képzési és kimeneti követelményeket, valamint a tanulmányi és vizsgaszabályzatot szem előtt kell tartani. Így pl. kurzus meghirdetése évente kétszer lehetséges; ekkor ismertnek kell lennie az együttműködés részletes tartalmának és pontos feltételeinek. Egy szabadon választható kurzus esetében nincs arra garancia, hogy a kurzust valóban választani is fogják. A KAT bevezetése az oktató számára a „rutin” órátartáshoz képest mindig többletfeladatokat jelent. Az egyre növekvő terheléssel birkózó felsőoktatás tapasztalataink szerint viszonylag csekély ráfordítással a KAT alkalmas közege lehetne.

Az Új Patrónus Mentorprogram². A kutatás célja és folyamata

A Patrónus Mentorprogram a Dél-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ pályázati kezdeményezése volt: e programok 2007 és 2013 között zajlottak. 2013-ban indult az Új Patrónus Mentorprogram, a Baranya Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának szervezésében. Mind a színtér, mind a korábbi program új elemekkel bővült: az együttműködők körében megjelent a Klebersberg Intézményfenntartó Központ, tanszékünk, a Közösségi és Szociális Tanulmányok Tanszéke pedig egy egyetemi kurzus keretei között a program független értékelő kutatását kezdte meg.

Az Új Patrónus Mentorprogram, mint esélyegyenlőségi program célrendszere a következőképpen alakult:

- regisztrált álláskereső pedagógusok, szociális munkások és szociálpedagógusok foglalkoztatása
- (halmozottan) hátrányos helyzetű és/vagy tanulási nehézségekkel küzdő, lemorzsolódással fenyegetett diákok tanulmányi előmenetelének és pályaválasztásának elősegítése
- közösségfejlesztő feladatok

A kutatást három egymást követő tanév tavaszi félévére terveztük, egy szabadon választható kurzus keretei között.³ A harmadik évben a kurzust nem tudtuk indítani, így ebben az írásban az első két év eredményeiből emeljük ki a legfontosabbakat. A 2014 februárjában induló kutatás során – alkalmazkodva az újrainduló, gazdag előzményekre támaszkodó program időzítéséhez – a program folyamatait és mentortanári nézőpontból történő megítélését vizsgáltuk, különös figyelemmel a mentortanári munkakör kulcskompetenciáira. A kutatás során a szociális munkás hallgatók interjúkat készítettek, és kérdőíveket vettek fel a mentortanárokkal. 16 interjú készült mentori esetmegbeszélőként és a külön e célra szervezett alkalmakon: a mentortanárok kétharmadát sikerült a hallgatóknak elérnie. Az interjú vázlatát terjedelmi okokból nem közöljük, csak az eredményeket foglaljuk össze. Az interjúkból kiderült, hogy a válaszadók többsége előzetesen is ismerte a programot. Az újonnan belépőknek a „*mérhetetlen szegénység*” és a „*gyerekekre jellemző motivációhiány*” voltak a legmegdöbbentőbbek. Tevékenységi körük bővült: „*inkább szociális*

¹ community based learning, The Glossary of Education Reform.

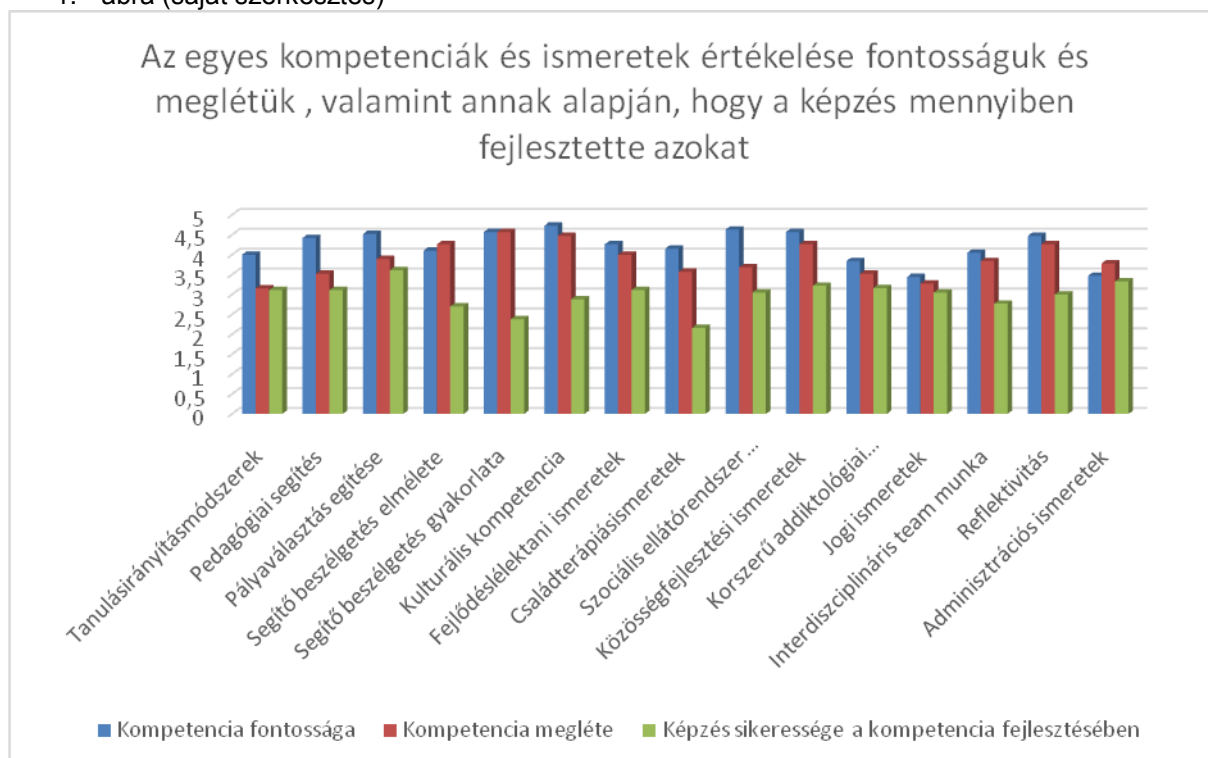
² A „mentortanár” kifejezés alatt a továbbiakban – mint látni fogjuk – nem a tanárképzésben dolgozó gyakorlatvezető mentortanárokat értjük.

³ A kutatásban résztvevő hallgatók: 2014 február-május: Bihari Anikó, Brenner Izsák, Gábris Noémi, Mátó Flóra, Miseta Ágnes, Rotter Zsuzsanna, Szász Bulcsú Antal, Vincze Krisztián; 2015 február-május: Dusa Dániel, Kocsis Márk, Magyar Brigitta, Majtényi Evelin, Nászai Ágnes, Szántó Florina.

munkának tekinthető”. A válaszadók nagy többsége szerint – egyetlen maximálisan elégedett személy kivételével – a felkészítő tréninget hatékonyabb lehetne tenni, ha az gyakorlat-orientált módon zajlana, szakmai tapasztalatok megosztására épülne: „nem segített, hiányoztak a konkrét esetek, tapasztalatok; ”aki már volt mentortanár, annak ez csak időhúzás.” Munkájuk általában jól illeszkedik az iskolai környezetbe: „örülnek neki, hogy segítetek”, de kivételek is akadnak: „kakukktojásnak tartanak a kollégáim”. A sikert többségüknek az jelenti, ha mentoráltjaik tanulmányi eredménye javul, az igazolatlan hiányzások száma pedig csökken. Problémát jelent a pszichiátriai problémák és az agresszió kezelése, e nehézségek gyökerét a családi problémákban látják: „nincs se anya-, se apakép”; „az egész környezetét kellene megváltoztatni”; „négyest kapott, de utána hazament és öngyilkosságot követett el. Nem tudom, hogyan kéne ezt kezelni.” A válaszadók többsége biztos, stabil munkahelyet vár a programtól, a sikerességhez pedig több felszerelésre, saját teremre lenne szüksége. Problémaként merült fel, hogy a szükséges családlátogatások utazási költségeit nem térítik.

A kérdőívben szerzett információk közül az alábbiakat emeljük ki: a mentortanároknak összesen 230 mentoráltja volt, optimálisnak 171 főt tekintenének, az iskolákban szerzett tapasztalatok alapján a rászoruló diákok számát 577-re becsülték.⁴A válaszadók csaknem fele szerint a program megkezdésének legjobb időpontja az 5-6. évfolyam lenne, a válaszok átlaga a programkezdő 7. évfolyamot nem éri el. A mentortanár legfontosabb tulajdonsága empátiája és türelme. Saját megítélésük szerint munkaidejük nagyobb részében korrepetálnak (18%), segítő beszélgetést folytatnak (16%), és saját tevékenységük adminisztrációját végzik (12%). Az eredményeket az alábbi ábrán foglaltuk össze:

1. ábra (saját szerkesztés)

A kutatás második évében az eredmények vizsgálatát tűztük ki célként. Ez azért jelent nagy kihívást, mert a pszichoszociális fejlesztő-segítő beavatkozásokat erős komplexitás jellemzi, másfelől ugyanez a komplexitás a kliens életének is sajátja. Így könnyen megeshet, hogy a mutatkozó összefüggést

⁴ A kurzus zárása miatt a késve beérkező adatokkal nem tudtunk foglalkozni, a megkérdezettek száma 19 (a mentortanároknak 80%-a). Fontos, hogy a 3. oszlop értékei a mutatottnál jóval magasabbak lennének, ha mindig számszerűsíthető válaszokat kaptunk volna (pl. „hány főnek lenne szüksége a programra? mindenkinek.”)

oksági kapcsolatnak véljük, holott valamilyen mögöttes, ismeretlen tényező hatásaival kell számolnunk. Az eredményértékelés elvileg három eltérő megközelítés szerint lehetséges:

1. megvizsgáljuk a bemeneti és a kimeneti állapot különbséget, abban a reményben, hogy a program hatásain túl az egyéb hatások elhanyagolhatóak
2. Megvizsgáljuk a programban résztvevő csoport és a programban részt nem vevő csoport eredményeinek különbségét. Érvényesebb eredményt ad a random kontroll vizsgálat (RCT), ahol a kiinduló állapot azonos, és a véletlen dönti el, hogy ki kerül be a programba, és ki nem. Bár ez a módszer meglehetősen széles körben elfogadott, gyakorlati alkalmazása hazai viszonylatban, ahol a kutatási költségeket nem építik be eleve a programokba, kivitelezhetetlennek tekinthető, ráadásul etikai szempontból is kifogásolható. Ha a véletlen dönt, és nem a kliens szükségletei, akkor a mérést talán sikerül kontrollálni, viszont a segítségnyújtás elmaradhat, amikor arra azonnali szükség volna. A mért jelenség természetéből fakadó torzításokat (pl. Hawthorne-hatás) pedig ez a módszer sem védi ki.
3. Két hasonló program összevetése: itt fontos, hogy az egyetlen különböző változó a program legyen, és a kliensek elosztása random módon történjék. (Magor-Blatch és mtsai., 2014)

Bár a mentortanároktól származó szakértői értékelésnek megvan a maga jelentősége, különösen azokon a területeken, ahol nincs egyéb hozzáférhető adat, érdemes egyértelmű, számszerűsíthető indikátorokat kijelölni: ebben a programban a számunkra vizsgálható adatok közül ilyenek tekinthető a félévi átlag változása, és az igazolatlan hiányzások száma. Természetesen ezek is emberi minősítés eredményei, de nem idioszinkratikusak (nem egyetlen személy véleményét tükrözik). Kérdőívünk összeállításánál arra törekedtünk, hogy minél gazdagabb adatbázist hozzunk létre. A kérdőívek összeállításában a mentortanároktól érkező visszajelzéseket is igyekeztünk beépíteni. A demográfiai jellemzőkön túl a speciális tanulási helyzetre, a mentoráltak élethelyzetére vonatkozó, és a mentortanár szakmai megítélését tartalmazó, Likert-skálás kérdéscsoport is szerepelt (n=276).

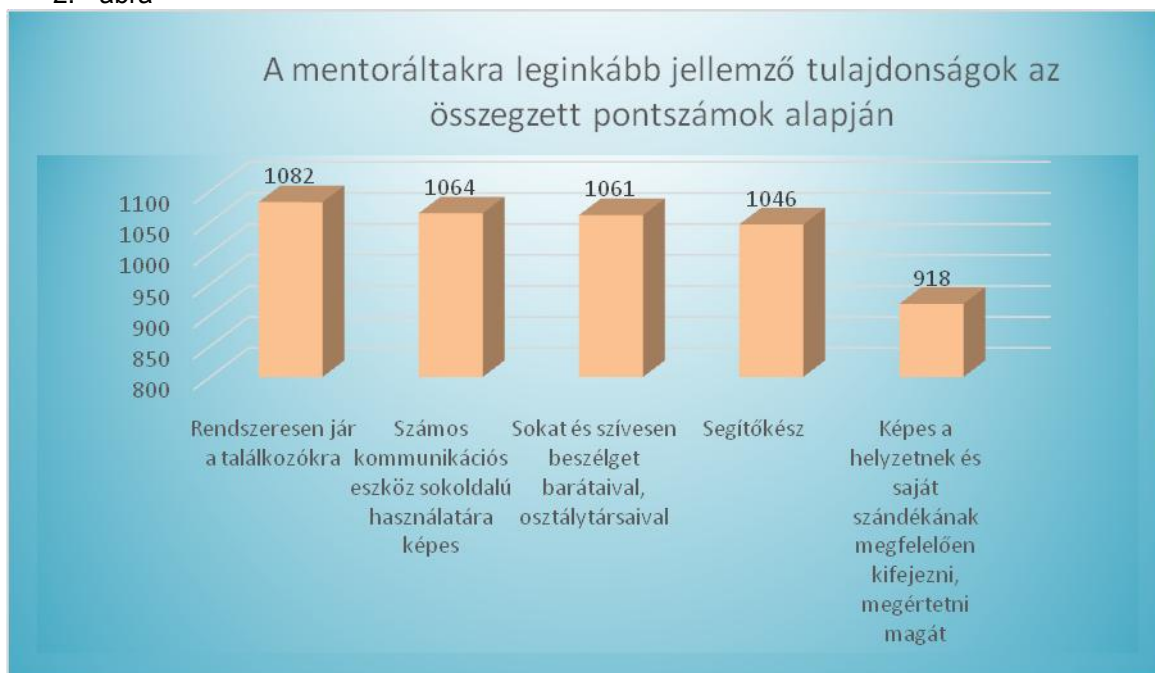
Ebben a tanévben a kitűzött célhoz képest az adatfelvétel és az adatbevitel időszak elhúzódott: a hallgatók korábbi kutatási tapasztalatai eltértek, néhányan könnyebben, míg mások nehezebben birkóztak meg feladataikkal. Összességében a félév végéig a kurzusvezető oktató segítségével sikeresen oldották meg a mérőeszköz összeállításának problémáját, az adatfelvételt, az adatbevitelt. Az eredmények képzésére, az elemző-következtető fázisra azonban nem maradt elegendő idő. Az itt következő statisztikai elemzés az oktatók önkéntes munkáját igényelte:

Megvizsgáltuk a diák életkora, az évfolyam, a programban töltött idő, a programba kerüléskor mért tanulmányi átlag, a legutolsó félév átlaga, az igazolatlan hiányzások korábbi és jelenlegi mértéke közötti összefüggéseket. Néhány ezek közül triviálisnak mondható (pl. az évfolyam, a programban töltött idő és az életkor közötti pozitív irányú, szignifikáns összefüggés); más esetekben azonban fontos következtetéseket fogalmazhatunk meg arra nézve, hogy a program hatékony. Az igazolatlan órák száma a programba lépéskor – nem meglepő módon – erős kapcsolatot mutat az igazolatlan órák későbbi alakulásával: aki korábban sokat hiányzott, az később is hajlamosabb erre. *A programban töltött idő ugyanakkor szignifikáns⁵ negatív korrelációt mutat az igazolatlan hiányzások legutóbbi félévben mért számával: minél hosszabb a mentorálás időtartama, annál kevesebb a hiányzás* (n=256, r=-0,185; p=0,003). Stabil és erős az összefüggés (p<0,001) az igazolatlan hiányzások száma és a tanulmányi átlag között is, mindkét vizsgált félévre igaz, hogy annál jobb az átlag, minél kevesebb a hiányzás. Bár a programban töltött idő és a tanulmányi átlag között közvetlenül nem mutatkozott szignifikáns kapcsolat, fontos, hogy a programba lépést megelőző félévben a tanulmányi átlag negatívan korrelál az életkorral, és pozitívan az igazolatlan órák számával (tanulmányi átlag: N=258, r=-305, p=0,000; igazolatlan: N=262, r=0,270; p=0,000). *A programba lépéskor minél idősebb a tanuló, annál rosszabb az átlaga, és annál többet hiányzik.* Ha azonban az életkor kapcsolatát a legutolsó, programban töltött év átlagával és az igazolatlan órák számával vetjük össze, azt állapíthatjuk meg, hogy *nincs többé szignifikáns kapcsolat az életkor és a tanulmányi átlag között; hasonlóképpen alakul az átlagok és az évfolyamok kapcsolata.* Összességében megállapítható, hogy az Új Patrónus mentorprogram hatékony lehet a hiányzások mértékének csökkentésében, és ezáltal – közvetve, a hiányzások száma és a tanulmányi eredmény közötti összefüggést alapul véve – pozitív hatást gyakorolhat a tanulmányi teljesítményre is. A program hatása az iskolai hiányzások mérséklésében azért jelentős a program célkitűzése szempontjából, mert ez a fajta megbízhatóság alapvető a munka világában való boldoguláshoz.

A mentortanárok, mint szakemberek értékelése szintén kiemelte ezt a megbízhatóságot, emellett négy további, a munka világában jelentős kompetencia mentén ítélték meg kedvezően mentoráltjaik előrehaladását.

⁵ szignifikáns, azaz a két tényező kapcsolatát nem okozhatja a véletlen.

2. ábra

Legkevésbé jellemzőnek az ún. „inverz”, azaz a kérdőív mechanikus kitöltését ellenőrző negatív állításokat tartották, megerősítve ezzel a fentieket. A 3. ábra több ponton a 2. ábra tükörképe:

3. ábra

Az utánkövetési adatokat (továbbtanulás, elhelyezkedés) nem volt alkalmunk vizsgálni. Ignácz Judit adatai alapján 2013/14-ben a mentorprogramba bevont 11. évfolyamos diákok 100%-a sikeresen fejezte be az évfolyamot, és vagy érettségit adó képzésben tanult tovább (60%), vagy sikeresen elhelyezkedett (40%). 2014/15-ben a mentorált diákok 92%-a zárta sikerrel a 11. évfolyamot, közülük 50% készült érettségizni, 41% helyezkedett el sikeresen, 9%-uk pedig második szakma elsajátítását tűzte ki célul. (Ignácz, 2016)

Összefoglalás, javaslatok

Az Új Patrónus Mentorprogram célja egyfelől a segítő-fejlesztő szakterület álláskereső diplomás szakembereinek munkához juttatása: a program eredményei e téren egyértelműek, ugyanakkor a mentortanárok nagyra értékelnék a folytonosságot, a stabilitást. Képzésükre nézve javasoljuk, hogy a képzés egyes tartalmait, struktúráját, időszerkezetét módosítsák, a képzés véljék gyakorlat-orientáltabbá, korszerű probléma-alapú, kollaboratív oktatássá, (esettanulmányok megbeszélése, szituációs gyakorlatok, tréning-elemek stb.) A segítő beszélgetés az egyik legfontosabb eszköz a mentortanár kezében, érdemes volna erre nagyobb hangsúlyt fektetni. A folyamatos, külső, szakszerű szupervízió elengedhetetlen ezen a területen. Fontos, hogy a résztvevők nem csupán munkához, de a folyamatos szakmai fejlődés lehetőségéhez is jutnak e program keretei között.

A program egyértelműen hatékony az igazolatlan hiányzások számának csökkentésében, és ezen keresztül, közvetve kedvező hatást fejt ki a tanulmányi átlagra is. A mentortanárok szerint érdemes volna a programot korábban kezdeni, több diákot bevonni a programba, és egy-egy személlyel intenzívebben dolgozni. Nagy sikerként értékelhetjük a továbbtanulás, elhelyezkedés biztató mutatóit. A személyes törődés, az egyértelmű elvárások, a részvételre és felelősségvállalásra való esély a reziliens iskola jellemzői: az ilyen iskolából kikerülő diákok jobban alkalmazkodnak mind az aktuális, mind a későbbi kihívásokhoz (B. Erdős, 2015) Az Új Patrónus Mentorprogram az eredmények alapján hatékonyan fejleszti az intézményi és személyes rezilienciát. Bár egyéb hasonló célú programokkal összehasonlítva nem értékeltük az Új Patrónus Mentorprogramot, egy hosszabb távon ható erőssége lehet ennek a programnak, hogy a belső, intrinzik motivációt erősíti, mert a külső ösztönzők helyett a kapcsolat kerül a fókuszba.

Az eredmények alapján megfontolásra javasoljuk a program kiterjesztését: több iskola bevonását, és a korábbi, ötödik vagy hatodik évfolyamban történő kezdést.

A Közösségi és Szociális Tanulmányok Tanszéke részéről e kutatás egyúttal annak vizsgálatát is jelentette, hogy milyen feltételek mellett vezethető be a közösségi alapú tanulás úgy, hogy az minden résztvevő számára a leghasznosabb legyen, és a diákok szakmai fejlődését szolgálja. Javaslatunk, hogy hasonló kezdeményezésekhez a partnerek foglalkoztassanak a szervezést, kapcsolattartást és az adatrögzítést elvégző kutatási asszisztenst: jelenleg a felsőoktatás legtöbb területén nincs szabad, sem felszabadítható kapacitás ezeknek a feladatoknak az elvégzésére.

Irodalom:

- B. Erdős, M (2015) Egészségfejlesztés az iskolában. In: B Erdős Márta, Mészáros Mercedes (szerk.) *Szín-tér-kép: módszertani segédanyag az egyes színterek drogreprevenációs tevékenységeinek tervezéséhez*. Budapest: Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet (NCSSZI) 81-98.
- B. Erdős, M. (2016) *The Role of Evaluation Research in a Country in Transition*. Social and Health Evaluation Unit/Bucks New University. Occasional Paper no. 14.
- Ellis, R. (2013) Policy, Evaluation and Practice. *Szociális Szemle*. (1-2.) 7-9.
- Ellis, R., Hogard, E. (2006) The Trident: A Three-Pronged Method for Evaluating Clinical, Social and Educational Innovations. *Evaluation* (12) 372-383.
- Hogard, E. (2013) Using the Trident in Programme Evaluation. *Szociális Szemle* (1-2) 10-13.
- Hogard, E., Ellis, R. (2006). Evaluation and Communication. Using a Communication Audit to Evaluate Organizational Communication. *Evaluation Review* (30) 171-187.
- Ignác, J (2016) Az Új Patrónus program vázlatos összefoglalása, eredményei. Kézirat.
- Lund, G. E. (n. d.) *Fifth Generation Evaluation*. http://www.haslebo-partnere.dk/dyn/files/normal_items/427-file/Fifth-Generation%20Evaluation%20by%20Gro%20Emmertsen%20Lund.pdf (Last accessed: 12th March, 2015.)
- Magor-Blatch, L., Bhullar, N., Thomson, B., Thorsteinsson, E. (2014) A systematic review of studies examining effectiveness of therapeutic communities. *Therapeutic Communities: The International Journal of Therapeutic Communities* (35) 168-184.
- Palinkas L. A, Horwitz S. M, Green C. A, Wisdom J. P, Duan N, Hoagwood K. (2015) Purposeful Sampling for Qualitative Data Collection and Analysis in Mixed Method Implementation Research. *Adm Policy Ment Health*. Sep. 42 (5) 533-44.
- Pataki É (2006): A minőségbiztosítás: gyógymód, avagy szépségtapasz? *Esély* 6. 89-103.
- Reynolds M (2014) Equity-focused developmental evaluation using critical system thinking. *Evaluation* (1) 75-95.
- Rossi, P.H., Lipsey, M.W., Freeman, H.E. (2006) *Evaluation: A Systematic Approach*. Thousand Oaks: Sage 1-30.

- Stufflebeam, D. L., Sinkfield, A.J. (2007) *Evaluation theory, models, and applications*. San Francisco: Jossey-Bass (81-131)
- Tapella, E., Rodriguez-Bilella, P. (2014) Shared learning and participatory evaluation: The sistematización approach to assess development interventions. *Evaluation* (1) 115-133.
- The Glossary of Education Reform. <http://edglossary.org/community-based-learning/> 2016. 05.01.
- Weiss, C. (1993) Where Politics and Evaluation Research Meet. *Evaluation Practice*, 14. 1. 93-106.
- Wenger, E. (2004). Knowledge management as doughnut: Shaping your knowledge strategy through communities of practice. *Ivey Business Journal* (3) 1–8.

MENTORTANÁROK A PROGRAMRÓL

Bartókné Halmi Eszter

(Pécsi Szakképzési Centrum Angster József Szakképző Iskolája)

Tíz éve már, hogy mentortanárként segítem iskolánk tanulóit. Első emberként jelentkeztem annak idején, mert megtetszett a program tartalmi része. Alapvetően segítő szándékú, kreatív embernek tartom magam, aki szereti a kihívásokat, szeret közösségben dolgozni. Nem csalódtam, nekem való munkát találtam. Az iskola vezetése a kezdetektől nyitott volt az új lehetőségre, mivel nagy úrt pótolta a szakiskolában a mentor-program, amely egy plusz embert biztosított az oktató-nevelő munka hatékonyabbá tételéhez a hátrányos helyzetű tanulók esetében.

Tapasztalatom szerint - és a kollégák, szakoktatók jelzése alapján is - az eredmények nem elsősorban statisztikailag, inkább „emberileg” mérhetőek. A diákok nagyobb részénél eleinte nem, vagy csak kisebb pozitív változást tapasztalnak a tanárok. Végzős korukra általában beérnek, együttműködők és szabálykövetők lesznek, nem jellemző az igazolatlan mulasztás. Megértik, hogy tanulás, munka nélkül nem tudnak előrelépni az életben. A végzős tanulók közül többen továbbtanultak (érettségi, másodszakra), vagy munkába álltak.

Az eredményes mentorálás szerintem hosszú folyamat (itt nehézséget okozhat a mentorcsere, a programban lévő „szünetek”- megszakad a munka, mely a tanulókat, mentorokat bizonytalanságban tartja), mert a tanulót és környezetét meg kell ismerni, fel kell mérni a hiányosságokat. Az általános iskolából kikerült, tanulásban lemaradt gyerekeknél az új anyag tanulása mellett/helyett a felzárkóztatás vesz el aránytalanul sok időt. A tanulókat meg kell közelíteni, nyitottá kell tenni őket ahhoz, hogy elfogadják a segítséget. Mindezt fel kell építeni, tervezni a közös munkát, következetesnek kell lenni.

A szülőkkel elengedhetetlen a folyamatos kapcsolattartás ahhoz, hogy jó legyen az együttműködés. Őket is a gyerekeknél tapasztaltak jellemzik, meg kell szokniuk, hogy egy számukra idegen ember is nyomon követi gyermeküket, esetenként a család életét. A családlátogatások tapasztalatai sok esetben segítik munkánkat, befolyásolhatják hozzáállásunkat a diákokhoz (mélyszegénység, munkanélküli, elvált szülők, a tanulók nem szokványos családban élnek).

Az iskolai előmenetelt is nagymértékben befolyásolja a családi háttér. Ezért is fontos az egyéb segítőkkal a rendszeres konzultáció. Szükség esetén esetmegbeszélések szervezése. Csak azoknak a tanulóknak tudunk érdemben segíteni, akik elfogadják bennünket. Sokszor alkalmazkodni kell a tanuló hangulatához, hogyan közelítsük meg a problémát, hogyan közöljünk, vagy kérjünk, hassunk rájuk. Nem szabad erőltetni, meg kell értetni a közös munka lényegét. Ha mindezt sikerül megvalósítani, előbb-utóbb eredményesebbek leszünk a munkánk során.

Az egyéni beszélgetések, séták, közös sportolás, a kreatív foglalkozások sokat jelentenek a kapcsolatunk erősítésében. A tanulók szeretik, ha törődnek velük, meghallgatja őket valaki. Megnyílnak, mesélnek, megosztják velünk kis titkaikat. Emberileg igyekszünk sokat adni, de a megszokott környezetükbe visszakerülve a szabályok feledésbe merülnek. A folyamatos ráhatás a tanulmányaik befejezéséig kíséri őket. El kell érniük, hogy a segítő közeg elvesztése után is helyt tudjanak állni az életben. Reméljük, mindezt elő tudjuk segíteni, változatos, erőt próbáló munkánkkal. Az iskola vezetése nagymértékben támogatja a mentori munkát a jól felszerelt irodával, melyet mi magunk alakíthatunk otthonossá, hogy a diákok barátságos környezetben lehessenek velünk.

A hátrányos helyzet megítélésének változása óta kevesebb tanuló kapja meg a státuszt - mely alapján a programba bevonhatók - pedig tapasztalataink szerint (mivel az ország egyik elszegényedett régiójából kerül ki a tanulói létszám), egyre több problémás háttérű diák iratkozik be iskolánkba. Sokszor a hiányszakra nyújtotta ösztöndíj szerint választanak szakmát, a pénz motiválja a családokat. Kudarcok olyan esetben fordulnak elő, amikor a szülő gyermekével szemben elfogult,

igyekszik mindent megadni neki, nem látja reálisan a helyzetet, gyermeke felkészültségét; rossz pályaválasztás esetén. Sokszor okoz gondot a felszerelés hiánya, az utazásból adódó fáradtság, hogy kevés a szabadidő, vagy annak nem megfelelő eltöltése, a mobiltelefonnal kialakult függőség - a közvetlen kommunikációt felváltja a telefon állandó „nyomkodása”. Nem megfelelő pályaválasztás, orvosi alkalmatlanság esetén felvetődik a szakma - ill. iskolaváltás lehetősége. Az időben megtett lépések nem zökkentik ki a tanulót, talán nem vezetnek kudarcélményhez.

A jelenlegi folyamatos és alkalmi mentorált tanulók közül többen vettek részt tanulmányi – és sportversenyeken (iskolai, megyei, országos szinten). Jó érzés látni örömeiket, azt, hogy képesek jól teljesíteni, küzdenek a sikerért. Fontos dicsérni, mert általában negatív visszacsatolások érik őket.

A végzettek közül többen visszajárnak mesélni, segítséget kérni, vagy csak beszélgetni. Dolgoznak, továbbtanulnak, van, aki gyermekét neveli.

Felkérés esetén az általános iskolai mentorokkal együttműködve igyekszünk segíteni a tanulók helyes pályaválasztását. Személyes találkozás alkalmával bemutatjuk iskolánkat, a választott szakmát, a tanulandó tárgyakat.

Így az iskolánkba iratkozó diákok a tanév elején már ismert környezetbe jönnek, könnyebb a beilleszkedésük. Mentoráltjainkkal részt veszünk pályaválasztási rendezvények foglalkozásain, propagálva az iskolánkban tanulható szakmákat.

Jelenleg kíváncsian várjuk a Szakmák Éjszakája rendezvényt. Használjuk az internet adta lehetőségeket, pályaválasztási honlapokat, kérdőíveket töltenek ki, amelyeket mindig megbeszélünk.

A nyári gyakorlat során is folyamatosan ellenőrizzük a cégeknél való megjelenést, az iskola a szülők és a munkahely között összekötő láncszem vagyunk (nem csak a mentorált tanulók esetében).

Sok helyről kaptunk pozitív visszacsatolást, amely a munkánkat elismeri és értékeli. Úgy érzem végig összehangolt csapatmunkában dolgoztunk a tanulók tanulmányi előmenetelének javítása érdekében. Mindvégig lelkesen vettem részt a programban, jó érzés volt hallani, amikor felvetődött a szeptemberi folytatás lehetősége.

Nagyné Schaffer Kinga (Hosszúhetényi Általános Iskola)

Harmadik éve vagyok a programban. Az elején „kényszermegoldásnak „ indult, hiszen a gyermekeim születését követően nem tudtam visszamenni dolgozni az előző munkahelyemre. Kezdetben sok minden nem ment gördülékenyen, de ráéreztem a mentorság ízére, szépségére, lényegére. Mára szívügyemnek tekintem a program céljait.

10 mentorált tanulóm van, ebben a tanévben csak nyolcadikosok. Köztük a legtöbben HH és HHH, BTM és SNI tanulók. A fő célom, hogy mindenki befejezze a nyolcadik osztályt, legyen bizonyítványa, tanuljon tovább. Sikerült elérni, hogy a tavalyi évben csökkent az igazolatlan hiányzások száma, a bukások száma nulla. Tudom, hogy ezek a gyerekek is megállják az életben a helyüket, csak meg kell nekik mutatni a megfelelő utat, a lehetőségeiket.

Fő feladatomnak a pályaorientációt és a pályaválasztást tekintem. Szerencsére nagyon jó a kapcsolat a pályaválasztást segítő szervezetekkel. A leghatékonyabban az Iparkamara koordinátorával dolgozunk együtt. Minden pályaválasztási rendezvényen részt veszünk. Mohácson, a rendészeti szakmai napot 13 fővel látogattuk meg. A Corso Hotel „Terítéken a vendéglátás„ elnevezésű rendezvényén 18 fő, a „ Felvillanyozó„ informatikai rendezvényen 23 fő volt jelen iskolánkból, és interaktívan kipróbálta az adott szakmacsoport minden fortélyát. Segítségünkre van mindig, hogy az ingyenes utazást kisbuszokkal meg tudjuk oldani.

Azok a srácok, akik szakmát választanak, 3-4 év múlva kikerülnek a munka világába. Az ő számukra szerveztem az üzemlátogatásokat. Ha emiatt el is marad egy-egy tanóra, hiszem és tudom, hogy sokkal többet kapnak ilyenkor a gyerekek. Hiszen átalakult az egész szakképzés, így ők a leendő gyakorlati helyeiket is láthatják ilyenkor. Felsorolásszerűen néhány cég, ahol már ismerősként fogadtak minket: Spizter Silo Kft, Hauni Hungária Kft, Pannon Power Hőerőmű Pécssett, Míg-Tig, Uni-System Bau, Lakics, Rati Komlón.

Persze ezeket a programokat megelőzi mindig egy felkészülés, egy tájékoztató. Tartottam előadást a hiányszakmákról, a tanulószerveződésről, az ösztöndíjakról mind a gyerekeknek, mind pedig a szülőknek pályaválasztási szülői értekezlet keretében. Nagyon sok a változás az elmúlt évekhez képest, fontos a megfelelő ismeretanyag átadása. Az önismereti tájékoztató osztályfőnöki órákon pedig játékosan próbálunk a tanácstalan, bizonytalan tanulóknak ötleteket adni, hogy „mi leszek, ha nagy leszek”. Az idei tanévben pályaválasztási kiállításon is voltunk 39 hetedikes diákkal Pécssett.

Fontos, hogy a mentoráltjaim sikerekhez jussanak, hogy ők is jók valamiben. Az SNI / BTM tanulók számára megrendezett szépipró verseny megyei döntőjében mindig ott vagyunk, tavaly az országos döntőbe is bejutott két mentorált kislányom. Ez nagy eredmény!

A Gép-ésszel versenyben tavaly egy megyei 3. helyezést hoztunk el. Az idei tanévben a 43 benevezett csapatból 12 jutott a megyei döntőbe, köztük két hosszúhetényi csapat is. Nagyon sok plusz munka van ezek mögött a versenyek mögött, hiszen van elméleti totó, üzemlátogatási naplót kell írniuk, videó üzenetet készítettek az utókor számára. Megyei 2. és 5. helyet hoztunk el. Egy jutalom utat nyertek Budapestre a Csodák Palotájába és a Szakma Sztár fesztiválra.

Persze nem csak a gépipar területén jeleskednek a mentorált tanulók. A Komlón megrendezett megyei katasztrófavédelmi versenyen holtversenyben 3. lett a két csapatom. Az ő jutalmuk belépő a bikali reneszánsz élménybirtokra.

Ezek mind olyan pluszt adnak a gyerekeknek, amit, ha nincs egy támogató mellettük, nem érnének el.

A másik fő célkitűzésem a drogvédelem. Ez egy kényes téma, de létezik, még ha sokszor nem is akarunk róla tudomást venni. Filmeket nézünk a nyolcadikosokkal, mindig segítségünkre van Nagy István mentor kollégám, aki filmeket is forgat. Véleményem szerint a gyerekeknek meg kell mutatni a veszélyt, a szerfogyasztás következményeit. Ez a prevenció program mindig egy börtönlátogatással zárul. Sokan megkérdőjelezzik, hogy miért viszem el a gyerekeket a börtönbe. Igenis tudniuk kell, hogy betöltötték a 14. életévüket, a tetteikért ők felelnek! Elég azt a helyet egyszer és utoljára megnézni belülről. Mert elég nyomasztó világ...

Az Új Patrónus program ideje alatt pályázatokat is írtam, és most is van folyamatban lévő pályázatomban.

A Macika Útravaló programban 4 roma tanulót pályáztam, akik jó tanulmányi eredményt értek el. Anyagi támogatást kaptak, ösztöndíjat, megmutatva, hogy érdemes tanulni, mert így tudnak kiemelkedni.

Azért a pihenésre is marad időnk. Tavaly sikeresen pályáztunk az Erzsébet program tavaszi és őszi kirándulásaira, így Zánkára juthattak el a gyerekek (22 fő). Idén 3 pályázatot adtam be, köztük nyári táborokra is.

És hogy mikor tanulunk? Minden nap. Fontos az egyéni fejlesztés, a személyre szabott felkészülés, főleg dolgozatok előtt.

Az iskola vezetésével jó kapcsolatot sikerült kiépítenem. A tantestület pedagógusaival néha van súrlódás, mert a sok szervezett program miatt bizony hiányoznak néha a gyerekek. Én tudom, hogy fontos a kompetenciamérési eredmény, és minden tantárgy. Az életre is meg kell azonban őket tanítani! Sokszor a családban sem történik meg ez. Ezt a terhet a mentor cipeli magával. A sok munka azonban megéri, mert van láthatóak az eredmények!

Mi motivál engem? A sok siker, a versenyeredmények, a gyerekek és szülők visszajelzése, a tőlük kapott szeretet, egy-egy köszönő szó. Ezek mind-mind elfeledtetik azt, hogy sajnos mindig bizonytalanság van a programunkban, hogy a szerződésünk csak meghatározott időszakokra szól, hogy nem közalkalmazott státuszban és bérezésben vagyunk.

Befejezésül én is nagyon sokat változtam ezalatt a 3 év alatt. Másként látom az oktatást. Valami más a fontos, amit nem lehet szavakkal kifejezni. Ez a MENTORSÁG. Igen, csupa nagybetűvel. Mert köszönet jár részemről is azért, hogy benne lehettem a programban, még ha az elején nagyon is tiltakoztam. És hogy mit hoz a jövő? Talán folytatást, talán valami változást. Mást diktál az eszem, és mást a szívem, de ez így van jól.

Somogyi Diana

(Szentlőrinci Általános Iskola Zsigmond Király Általános Iskola Tagintézménye, Szabadszentkirály)

2015 februárjában kerültem Szabadszentkirályra. Elődöm, Szücs Katalin 2013 őszétől volt mentor ebben az iskolában, majd átvették magyar tanárnak. Ekkor kerültem a helyére. Pozitív és negatív tapasztalataim egyaránt vannak a programról.

Kezdem a pozitívumokkal. Jónak tartom, hogy a program egy olyan személyt biztosít az iskolák tantestületének, aki mozgathatóbb, nem kell a helyettesítését megoldani, ezáltal az iskolák tanulói több versenyre, rendezvényre eljuthatnak. Aki folyamatosan figyeli az aktuális pályaválasztási rendezvényeket, szorosan együtt tud működni az Iparkamarával, és ez által mindig az aktualitásokról tudja tájékoztatni a gyerekeket, szüleiket és a tanárokat. Figyelembe véve a tanárok, tanítók túlterheltségét, biztos vagyok benne, hogy mentortanár nélkül nehezebben lenne megoldható a rendezvényekre, versenyekre való eljutás. A tanároknak nincs arra kapacitásuk, hogy folyamatosan figyeljék az aktualitásokat. Ezt a segítséget nyújtja a mentor a tantestületnek.

A gyerekek számára „van valaki” az iskolában, aki többször ráér. Akivel lehet négy szemközt vagy hatszemközt beszélni, aki nem olyan „tanáros”, ezáltal kötetlenebb beszélgetés kezdeményezhető vele. Akinek van lehetősége külön tanulni, foglalkozni velük. Aki segítséget nyújt a másnapra való felkészülésben, a dolgozatokra való felkészülésben. Aki figyeli a gyerekek tanulmányi eredményeit, és jelez, ha az romlik. Aki intenzív kapcsolatot ápol a gyerekek szüleivel, ezáltal együttműködésre sarkallja őket.

Elsőként nehézség, hogy a mentoráltakkal csak a délutáni időszakban tudok foglalkozni, amikor már fáradtak. Az autóbusz közlekedés miatt nehézség a mi iskolánkban a rendezvényekre való eljutás. Ebben rengeteg segítséget kapunk az Iparkamarától, illetve igénybe vehetjük az helyi önkormányzat falubuszát is. Viszont még így is sokszor saját autóval, önköltséggel szállítom a gyerekeket a különféle programokra. A program eredményességének kimutatására szánt indikátorok a számokat veszik figyelembe, viszont a gyermekek fejlődése, a program sikeressége nem mutatható ki csupán számokkal! Iskolánkban például az elmúlt két évben többször is matematika tanárváltás történt. Minden pedagógus máshogy oktat és osztályoz. Még nekünk, mentálisan erős és egészséges felnőtteknek is nehéz megszokni a változást, időre van szükségünk az alkalmazkodáshoz. Így nem várható el a mentorált gyerekektől sem, hogy a tanárváltást zökkenőmentesen fogadják.

A program másik, személyes nehézsége, hogy bár a program három éves, de szakaszokra oszlik. A mentortanároknak, így nekem is, nehéz tervezni, hosszútávon gondolkodni. Ennek megoldására az a javaslatom, hogy országos szinten működjön ez a program! Legyen minden általános- és középiskolában mentortanár!

Sudár Zsolt
(Magyarmecskesi Általános Iskola)

2014 decemberében kerültem be az „Új Patrónus Program II.” által a mentortanári szerepbe a Magyarmecskesi Általános Iskolában (2012-2014 júniusáig a térségben dolgoztam). Magyarmecske az Ormánságban található település. Az iskola vonzáskörzetébe tartozó falvak (Gyöngyfa, Magyartelek, Kisasszonyfa, Gilvánfa) nagyrészt hátrányos helyzetűek. Az iskola tanulóinak 60%-a halmozottan hátrányos helyzetű. A környéken a munkalehetőség is igen korlátozott, a közmunkaprogramon kívül kevés lehetőség van az elhelyezkedésre.

Végzettségemet tekintve szociális munkás vagyok, és a mentorálási folyamat megtervezésénél olyan módszereket próbáltam keresni, amelyek nemcsak a tanulmányi felzárkóztatást tartják szem előtt, hanem a diákok szociális és kooperációs készségeinek a fejlesztésére is nagy hangsúlyt fektetnek. Ennek tükrében dolgoztam ki az egyéni fejlesztési terveket és a mentorálási szekciók megtervezését is. Két fő részre osztottam a foglalkozásokat: az egyik a célzott tantárgyi felkészítésre, a másik a szociális kompetenciák fejlesztésére irányult, ennek az alapját az élménypedagógiai gyakorlatok mintájára készítettem el.

A pályaválasztással kapcsolatos tennivalókra is nagyszerű lehetőséget biztosít az ÚP II. program, hiszen szabadabban tudtam programot szervezni a témával kapcsolatosan, illetve külső helyszínen megvalósuló programokra is ellátogattam a diákokkal. A program biztosított számunkra egy akkreditált képzést, ahol a Nemzeti Pályaorientációs Portál használatával és felépítésével kapcsolatos tudást szerezhettünk meg, amely ténylegesen hasznosítható volt a mindennapi munkánk során.

A programban kiemelkedő lehetőség, és véleményem szerint egyik legfontosabb része, hogy a mentorált tanulókkal kialakított kapcsolat mélyebb aspektusú, mint amilyen egy átlagos „tanár-diák” viszony. Ennek az előnye az, hogy kialakulhat az a bizalmi kapcsolat, amely segíthet abban, hogy a diák életében felmerülő problémákat hatékonyan tudjuk kezelni vagy észlelni. Ez a tényező még fokozottabban igaz a nehéz körülmények között élő gyermekeknél, akiknek nincs olyan felnőttel való bizalmi kapcsolatuk, amely segíthet nekik abban, hogy a problémáikat hatékonyan megoldhassák.

Fellner Miklós
(Pécsi Szakképzési Centrum Kereskedelmi, Idegenforgalmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola)

Örülök, hogy ez a program megvalósult, és elengedhetetlen, hogy tovább folytatódjon, hiszen hatalmas segítség az érintett gyermekek számára!

Ahol én tanítok, a Pécsi SZC Kereskedelmi, Idegenforgalmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola – és Szakiskolába közel 1000 gyermek jár, és 87 pedagógus tanít. A tanulók 60%-a az Ormánságból jön nagyon rossz szociális körülmények közül. Sajnos gyenge képességűek, és sok tanulásban akadályozott gyermek van. Nekik nincs más lehetőségük, ha ki akarnak törni, csak ha tanulnak, és képezik magukat. Ehhez viszont segítségre van szükségük. A mentori program erőssége az esélyteremtés, vagyis, hogy figyeljük, koordináljuk, segítjük ezeket a rászoruló gyermekeket.

Minden tanévben összesen 10-15 fő gyermeket folyamatosan mentoráltam, akik közül tanév végén senki sem bukott meg. A mi iskolánkban a három év alatt közel 130 gyermeket mentoráltam, az alkalmasszerűen megjelenő diákokat is beleértve. Bevallom, nagyon szeretem ezt a feladatot, és mindenképpen folytatni szeretném! A program hiányában most 130 fiatallal kevesebben lennének szakmások, akik nem zárkóztak volna föl, és elkallódtak volna...

A vezetéssel és a tantestülettel is nagyon jó kapcsolatot igyekeztem kialakítani. Erre a programra a mi iskolánkban, és persze más iskolákban is, égető szükség van. Egyedi lehetőség a HH, a HHH, a BTM-s és SNI-s gyermekeknek, amit véleményem szerint nem szabad abbahagyni. A programban résztvevő mentoráltak nem tudnának költséges különórákra járni, nem tudnának több tíz km-t utazni fejlesztésekre. Nekik csak az iskola marad, és a mentorprogram, amely itt helyben, az iskola falai között fejleszti, és segíti őket. Az elmúlt három évben megszámlálhatatlan családnál voltam látogatáson, és mindenhol azt kérték, kérdezték, hogy „Ugye megy tovább ez a program, ugye itt marad, és segíti a gyermekeket?”.

Költő Előd

(Pécsi Református Kollégium és Gimnázium Nagyharsányi Általános Iskolája)

2015 decembere óta dolgozom a Pécsi Református Kollégium Nagyharsányi Általános Iskolájában mentortanárként. Észrevételeim a mentori feladatokkal és a programmal kapcsolatban perspektivikusak. Munkám során mind a gyermekek személyiségével, mind tanulási attitűdjükkel kapcsolatban hasznos tapasztalatokra sikerült szert tennem.

Intézményünkbe sok olyan vidéki, illetve nagyharsányi tanuló jár, akik hátrányos helyzetből kerülnek ki, így szükségük van plusz támogatásra, melyet a mentorálás biztosít számukra. Részemről az első fontos felismerés az volt, hogy érdemes kis létszámú csoportokban dolgozni, mivel így a tanulók sokkal jobban megismerhetők, és ők is jobban figyelnek egymásra, segítenek, ha szükséges.

Első ízben mindenképpen fontosnak tartom az újonnan bekerült tanulók megismerését, illetve a kölcsönösséget, így komplex képet kapunk egymás érdeklődési területeiről, egymással szembeni elvárásainkról. Ezek az első alkalmak, melyek egymás megismerését szolgálják, a későbbiekben hozzájárulnak ahhoz, hogy a közös munka sokkal gördülékenyebben menjen.

Előbb-utóbb kialakul egy olyan szokásrendszer, amely megkönnyíti a tanulóknak és a mentornak a tanulás folyamatának átláthatóságát. A mentori foglalkozásokon a tanulók nyugodt légkörben, eredményesen tudnak dolgozni. Büszkén mondhatom, hogy ragaszkodnak a mentoráláshoz! Még az alkalmi segítségre szoruló tanulók is szívesebben járnak a foglalkozásaimra, mint napközibe, hiszen ott többen vannak egy csoportban, a csoportok összetétele vegyes, és légkör sem olyan nyugodt. A mentorálás legfontosabb hozadéka a mentortanár és a mentoráltak közti személyes kapcsolat, melynek segítségével eredményesebben kezelhetők a tanulói fegyelmeztelenségek, melyek tanórai keretek között szinte egyáltalán nem, vagy alig kezelhetők.

A pályaválasztásban való mentortanári segítség az egyik alapvető feladatunk, meghatározó a mi iskolánk szempontjából is. A kevés tapasztalattal és információval rendelkező tanulókat olyan ismeretekkel igyekszem ellátni, melyek segítségével könnyebben ki tudják választani a nekik tetsző szakmákat, iskolákat.

Végül, többször helyettesítve felsős, de nem mentorált osztályokban, azt vettem észre, hogy a tanulók nem csupán túlterheltek, de a rendelkezésükre álló információanyagot is nehezen képesek szelektálni, hatékonyan feldolgozni, mert bizonyos kompetenciáik hiányoznak a sikeres tanuláshoz. A tanulók többségének életében nincs rendszer, kevés a jó példa. Információk tömege éri őket, amelyekben nehezen tudnak eligazodni.

Mindezekért fontosnak tartanám, hogy a mentorálás már az alsóbb évfolyamokon elkezdődjön.

Az „Új Patrónus” Programban résztvevő iskolák vezetőinek véleménye

Csovcsics Erika főigazgató, Budai Városkapu Általános Iskola és AMI, Pécs

A bevont pedagógusok és szociális munkások

Három telephelyünket sikerült bevonni a programba, és mindenütt rendkívül sokat jelentett a pedagógusok és szociális munkások szakértelme, együttműködése a kollégákkal és az eredményes munka a gyerekekkel.

A programban kezdetben résztvevő szakemberek közül mindhárman sikeresen elhelyezkedtek az elsődleges munkaerőpiacon, ketten a saját iskolájukban kaptak állást. A megelőzőleg mentortanárként végzett tevékenységekben bizonyítottak a kollégák, és így sokkal könnyebb és kiszámíthatóbb volt az átvételük az adott álláshely megüresedésekor. Így elmondható, hogy a program egyik célja, miszerint átmenetileg biztosít a munkanélküli pedagógusoknak vagy szociális szakembereknek munkát, és ezzel segíti elhelyezkedésüket – teljesült több esetben is.

Külön kiemelném a szociális munkások nélkülözhetetlenségét, odaadó munkáját, és különös szakértelmét, ami a gyerekek és családok valamint az iskola kommunikációját igen nagyban segítette. Az ő felkészültségük és kompetenciájuk olyan szakterület, amely bár rendkívül fontos a többnyire hátrányos helyzetű gyerekeket tanító iskolákban, mégis fájón hiányzik az oktatási gyakorlatból és mindennapokból. Kapcsolati rendszerük a szociális, a gyermekjóléti és az egészségügyi rendszerekkel és intézményekkel gyorsította és hatékonytá tette a problémák megoldását. Az esetmegbeszélések gördülékenysége pedig sok esetben hártotta el az akadályokat az érdemi, a tanulmányokat és a pályaválasztást segítő munka elől.

A bevont diákok

A célcsoport – a főként halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek – igényelték a személyes törődést, a napi beszélgetést, a mentorálást. A célok és az odavezető út rendszeres egyeztetése segítette őket abban, hogy felelősséget vállaljanak a döntéseikért, hogy mentoruk segítségével tájékozódjanak a lehetőségeik felől, illetve hogy felmérjék erősségeiket és fejlesztendő területeiket. Mindenütt nagyon harmonikus és bizalmon alapuló kapcsolat jött létre a gyerekekkel és családjukkal, minden esetben voltak a mentorok családlátogatáson, és minden esetben figyelembe vették a család elvárásait is.

Mivel egyéni figyelemben volt részük a diákoknak, sokkal komolyabban vették a feladataikat, és megtanulták az újratervezést a kudarcoknál, és hogy ne adják fel könnyen.

Különleges programok

A mentorok nagy energiát fordítottak arra, hogy valóban minden gyereknek személyre szabottan tudjanak tanácsot adni.

Nagyon sikeresek voltak a pályaválasztásra irányuló programok, amelyek során a gyerekek konkrétan és személyesen ismertek meg továbbtanulási lehetőségeket, szakmákat, beszélgettek a szakmák jeles képviselőivel.

A “Tájéoló” program nagyban hozzájárult egyéni készségeik felméréséhez, így kisebb az esélye annak, hogy valaki rossz döntést hoz csak azért, mert sem a szakma kihívásairól, sem saját készségeiről nem tud igazán.

A középiskolák meglátogatása, sőt az egyetemek épületeinek bebarangolása is mind-mind a motiváció erősítését szorgalmazta.

A mentorok sokat foglalkoztak azoknak a honlapoknak a közös böngészésével is, amelyek bepillantást engednek a különböző szakmák elvárásaiba, és az igazi munkahelyek világába.

Természetesen a mentorok bekapcsolódtak mindenütt a szabadidős programokba és a jeles napok szervezésébe is. A legtöbb esetben a saját kis csoportjukkal külön foglalkoztak, ha nekik kellett szerepelni vagy valamilyen produktumot létrehozni.

Miért fontos a program?

Az iskola világában nagy szükség van egy –egy olyan kollégára, aki nem a tanórákon jelenik meg, akinek van ideje és hozzáértése foglalkozni azokkal a diákokkal, akik kevésbé vagy egyáltalán nem kapnak iránymutatást, tájékoztatást, leginkább azért, mert a saját családjukban még nem, vagy nagyon régen szerzett valamiféle szakképesítést valaki. Nehezen tudnának tanácsot adni, és ezért – tapasztalataink szerint – rendkívül hálásak is a segítségért, amit a mentorok nyújtanak.

Óriási segítség az az idő, amit a mentorok a kapcsolattartásokra, információszerezésre, vagy éppen átadásra szántak a különböző intézményekkel, ellátókkal. Ez a rendkívül fontos – sok esetben a gyerekek benntartását vagy továbbhaladását segítő – munka teljes egészében hiányzik ott, ahol nem dolgoznak mentorok. A pedagógusok a tanítási óráik egymás utáni sorában inkább csak rövid reagálást, kisebb érdeklődő beszélgetést engedhetnek meg maguknak, sem idő, sem lehetőség ügyek felgöngyölítésére, nézőpontok tisztázására, támogató segítségre, érdekek érvényesítésére.

Összességében a legjobban és legeredményesebben a szociális munkások tudnak ebben a szerepben dolgozni, hiszen hozzájuk nagyon közel áll az elvárt mentalitás, kompetencia, felkészültség és tevékenységi kör.

Schmidt Krisztina intézményvezető, Körzeti Általános Iskola, Egyházasharaszti

Iskolánkban kisebb megszakításokkal alkalmazunk mentortanárt az Új Patrónus munkaerő-piaci programnak megfelelően. Jelenlegi foglalkoztatottunk Gradwohl Istvánné (Zsóka), aki 2014. január 28-tól végez mentortanári feladatot.

A munkaköri leírásnak megfelelően munkakörére vonatkozó tevékenységeket és feladatokat véleményem szerint jól látja el. Kapcsolati rendszerét az elvárt normák alapján működteti. Jó kapcsolatot tart fenn feletteseivel, kollégáival, a tanulókkal, valamint azok szüleivel és a programban meghatározott társzervekkel. A szakmai célt szem előtt tartva minden módon igyekszik a tanulók felzárkóztatását, társadalmi integrációját elősegíteni. Orientálja a tanulókat és szüleiket, és a megbízott gondviselőket a pályaválasztás fontosságára. Különös tekintettel ügyel arra a meg nem kerülhető tényre, hogy a gyerekek halmozottan hátrányos helyzetű körülmények között szocializálódtak. A hátrányok leküzdése összetett feladat, az oktatási rendszer lehetőségeit meghaladja. Lelkesen ösztönzi a tanulókat szakmaválasztásra, mert a kiszámítható jövőképet és család képet a munka által előállított javak megteremtésében látja, és igyekszik láttatni. A térségre jellemző morális és mentális attitűdök gyerekekre gyakorolt hatásának megváltoztatása kihívást jelent számára. A mentorálás során a tanulókat lelki és gondolati tanácsokkal segíti, annak érdekében, hogy a tanulást és az életre való felkészülést már követelményként fogadják el.

Szakképző iskolákban rendezett nyílt napokra elkíséri a tanulókat, hogy egy-egy szakmát részletesebben megismerve kedvet kapjanak szakiskolai továbbtanulásra.

Intézményünkben későbbiekben is szükség van mentortanári munkára, mert segíti a tanulók szaktárgyi felkészülését, különösen dolgozatok és témazáró felmérések előtt. Délutánonként végzi az aktuális korrepetálásokat, manuálisan és elektronikusan formában is. /altsuli.hu/

Lakosné Németh Erika intézményvezető, Körzeti Általános Iskola, Gödre

Minden év szeptemberében kiválasztotta a mentorálandó diákokat, megismerkedett családjukkal, kitűzték közösen az elérendő célokat. Az év során folyamatosan segítette a másnapi felkészülésüket, azokból a tantárgyakból, amelyek nehezebben mentek a tanulóknak korrepetálta őket.

A tanulmányi munka mellett ügyelt a gyerekek sport és kulturális életének színesebbé tételére, kísérte őket sporteseményekre, versenyekre, színházba, hangversenyre, moziba. Nagyban segítette a gyerekek pályaválasztását a szakmák megismertetésével, nyílt napokon való részvétellel, vendégek és volt tanulóink meghívásával – foglalkozások, iskolák bemutatása -. Ezek a rendezvények közvetlenebbé, hitelesebbé tették a tudnivalókat és elvárásokat az egyes szakmákkal kapcsolatban.

Az Iparkamara évente megrendezett Gép-Ésszel versenyére felkészítette tanulóinkat, ahol mindig eredményesen szerepeltek, idén 3. helyezést értek el. Ezzel kapcsolatban üzemlátogatásra vitte a gyerekeket, így megismerkedhettek a környék nagyobb gépipari üzeimeit. Segítségével készültek el a pályaművek. Örömmel vitte a gyerekeket a Szakmasztár bemutatóra Budapestre.

Munkáját lelkiismeretesen, nagy odafigyeléssel, empátiával, odaadással végzi. Mindenben számíthatnak rá a gyerekek és a kollégák is. Nagyon szeretnék, ha a jövőben is segítségünkre lenne.

Radó Zoltánné intézményvezető, Általános iskola, Hosszúhetény

Intézményünk 2005-től, a program elindulásától kezdve folyamatosan alkalmazott mentor tanárt. Közülük két kollégánő időközben az iskola kinevezett dolgozójaként folytatja pedagógus hivatását. A harmadik kollégánő, 2012-ben vette át a feladatot, s reményeim szerint idővel ő is pedagógusként fog dolgozni iskolánkban. A program egyik fontos célja ezzel már három esetben is megvalósulni látszik.

Mivel az iskolákban nincs szabadidő szervező, ifjúságvédelmi felelős, pályaválasztási felelős, pszichológus, ezért a mentor-tanár igyekszik pótolni ezeket a feladatokat. Nagyon szerencsés vagyok, mert mindhárom mentor-pedagógus kiváló szakmai felkészültséggel, a gyerekek iránti empátiával, hivatástudattal, szorgalommal végezte munkáját. Tevékenységük nagyban segítette a szociális hátrányokkal, tanulási nehézségekkel, nem ritkán pszichés problémákkal küzdő gyerekek továbbtanulását, iskolai előmenetelét. A mentor pedagógus szoros kapcsolatban áll a szülőkkel, pedagógusokkal, osztályfőnökökkel, a családsegítő szervezetekkel. Elmondhatom az immár 10 éves tapasztalat alapján, hogy nélkülözhetetlen a munkájuk. A program eredményét igazolják az évenként készült beszámolók, céljait, feladatait, eredményeit beépítettük a pedagógiai programunkba.

Meggyőződésem, hogy folytatni kell ezt a tevékenységet, hisz szinte lehetetlen pótolni az eddigi egyénre szabott, a leginkább rászoruló tanulókat segítő munkát.

Jó lenne, ha a mentor- tanárok fizetése igazodna a pedagógus bértáblához. Sajnálatos, hogy a folytatás miatti állandó bizonytalanság, a nyári időszakra történő szerződés-megszüntetés nagy hátrányt jelent a kollégák számára.

A munkaügyi hivatal támogatását megköszönve, bízva a további folytatásban, minden mentor-tanárnak, s a programot segítő szakembereknek további sikeres munkát kívánok!

Antal Sándorné igazgatóhelyettes, Kiss Géza Általános Iskola, Sellye

Az iskolánkba járó tanulók kétharmad része hátrányos helyzetű, egyharmaduk halmozottan hátrányos helyzetű. A szülők nagy részének csak általános iskolai végzettsége van, nincs munkahelyük, a megélhetést a közfoglalkoztatás jelenti. Gyermeküknek nem tudnak segíteni a tanulásban sem, és nem tűznek ki eléjük célokat, nem is tesznek érte, hogy jobb helyzetbe kerüljenek. Különösen nagy gondot okoz a 7. és 8. osztályos túlkoros tanulókkal való foglalkozás.

Iskolánkban a mentortanár az előbbieken említett problémás tanulókkal foglalkozik.

Munkáját nagyfokú empátia jellemzi. A segítő szándékú beszélgetések során a tanulók személyiségét megerősíti, helyes önismeretre és önértékelésre neveli őket. Bizalmi viszony alakul ki mentor és tanuló között, segít a konfliktuskezelésben, szülő- iskola- diák között. Tanulmányi eredményeik javítása érdekében tanulási módszerekkel ismerteti meg őket, fejleszti kommunikációs képességeiket.

Segíti a tanulókat az eredményes pályaválasztásban. A tehetséges tanulókat továbbtanulásra ösztönzi, tájékoztatást ad a hiányszakmákról. Több alkalommal gyár- és üzemlátogatást szervezett (pl. Paks, Atomerőmű), hogy a gyerekek közvetlenül is megismerkedhessenek a lehetőségekkel. Munkáját fémjelzi, hogy mentoráltjai valamennyien jelentkeztek a középfokú iskolákba, és felvételt is nyertek.

Ezek a tanulók jobban ki vannak téve a káros szenvedélyeknek, a deviáns viselkedésnek. Nagyon fontos feladat a megelőzés, a tájékoztatás, a prevenció. Mentortanárnk a bűnmegelőzés, droprevenció témákban számos filmet készített, melyek az ország iskoláiban gyakran kerülnek vetítésre. Nagy István jóvoltából a mi tanulóink szinte valamennyi filmet láthatták, az azt következő beszélgetésekből fontos és hasznos tudásra tehettek szert.

A mentortanár fontos részt vállal iskolánk kulturális arculatának és életének alakításában. Számos rendezvény szervezését és lebonyolítását végezte, segítette. Pályázatokat írt és nyert. Szabadidejét is feláldozva készítette el az iskolánk életét bemutató filmeket, melyek honlapunkon és a Youtube-on is megtekinthetők.

Az ÚJ PATRÓNUS program folytatására és ebben Nagy István intézményünkben végzett munkájára a továbbiakban is feltétlenül számítunk.

Orosz Józsefné igazgatóhelyettes, Meixner Ildikó Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános iskola, Speciális Szakiskola és Kollégium, Mohács

Intézményünkben már 2011-től folyamatosan a patrónus program keretében működik a 7-8. és 9-10. évfolyam sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű tanulóinak iskolai felzárkóztatása, így a 2013. október 1.-től elindult Új Patrónus programnak is a résztvevői vagyunk. A diákok tanulmányainak sikeres befejezése, társadalmi beilleszkedésük elősegítése érdekében pedagógus, ill. szociális munkás végzettségű kollégát foglalkoztatunk.

A működő program rendkívül fontos küldetést teljesít az iskolában, amely a Pedagógiai Programunkba is bekerült. Célja az oktatás/szakképzés és a munka világa közötti kapcsolat erősítése. A 7. 8. és 9. 10. osztályos, hátrányos helyzetű, lemorzsolódással veszélyeztetett, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatásának elősegítése, az iskolából való lemorzsolódásuk csökkentése, pályaorientációjuk, pályaválasztásuk elősegítése.

Ennek érdekében a mentortanárnk feladata tanórán kívüli egyéni, és csoportos fejlesztő foglalkozások szervezése, a tanulók – szülők – pedagógusok kapcsolatrendszerben rejlő eredményjavító lehetőségek feltárása. A mentortanár rendszeresen konzultál a patronált diákok osztályfőnökével, szaktanáraival, ifjúságvédelmi felelőssel és a tanulóval esetleg kapcsolatban álló más szakemberekkel (családsegítő, pszichológus, iskolaorvos és védőnő stb.) Rendszeresen részt vesz családlátogatásokon, tájékozik a mentorált tanulók élet körülményeiről, nevelési tanácsokat ad a szülőknek. A folyamatos kapcsolattartással segítséget nyújt a mentoráltjának elsősorban a továbbtanuláshoz, pályaválasztáshoz, a reális, megvalósítható elképzelések kialakításához.

Az intézményben tanuló diákok közül kiválasztja a mentorálást igénylő tanulókat. Feltérképezi a mentori szempontból lényeges körülményeket az érintettekről, majd helyzetelemzést készít. Segíti a kiválasztott tanulók egyéni haladását az évfolyam követelményeinek teljesítéséhez, tanulmányainak folytatásához. Tanórán kívüli foglalkozások keretében különböző formában, a tanulók személyiségének megerősítésére törekszik, pedagógiai életviteli segítségnyújtást végez, többféle módszer alkalmazásával segíti a tanulók szocializációját. Támogatást nyújt a tanulók rendszerességre, helyes életmódra neveléséhez az önálló életvezetés elsajátításához. Elősegíti a tanulók reális, megalapozott pályaválasztását, ösztönzi a tehetséges tanulókat a továbbtanulásra, a megfelelő szakmaválasztásra.

Felkészíti a tanulót az álláskeresésre, segíti a munkába állást, a munkaügyi szervezet elhelyezkedést elősegítő támogatásainak, szolgáltatásainak megismertetésével.

Minden mentorált tanulónak egyénre szabott fejlesztési tervet készít, melyben rögzíti a tanulóval kapcsolatos tanulási és egyéb problémákat, az elérendő célt, a tanulóval való foglalkozás módszereit, az adott tanév során elért előrehaladást, eredményeket.

A program legfontosabb eredményei közé tartozik, hogy a tanulók hiányzásai csökkennek, magaviseletük javul, és tanulmányi eredményük javítása érdekében szemmel látható erőfeszítéseket tesznek. Minden gyermek saját korlátain belül igyekszik a tőle elvárható legjobb teljesítményt nyújtani. Pályaorientációs beszélgetések, gyakorlati munkahelykereső feladatok teszik színesebbé a foglalkozásokat. Így az életre való felkészülés nem csak elméletben történik meg, hanem megismerve önmagukat, korlátaikat, lehetőségeiket, önéletrajzírással, állásinterjúra való felkészüléssel valódi és szükségszerű tudással felvértezve lépnek ki iskolánk kapuján.

Fuchs Károlyné intézményvezető, Általános Iskola, Mindszentgodisa,

Koszorus Alina a Mindszentgodisai Általános Iskolában 2013 ősze óta az Új Patrónus program keretében segíti intézményünkben a 7-8. osztályosok pályaválasztását.

Minden tanév elején pályaválasztási munkatervet készített, mely az iskola éves munkatervét képezte, s ez alapján végezte a munkáját.

Legfontosabb feladata a tanulók és családi hátterük megismerése annak érdekében, hogy a tanuló számára a legmegfelelőbb középiskolát, s majdan a legjobb szakmát választhassa. Ennek érdekében önismereti és pályaismertető foglalkozásokat tartott. Kihasználta az Iparkamara által felajánlott lehetőségeket, elvitte tanulóinkat a vidéki szakmaismertetőkre, pályaválasztási kirándulásokra. Minden évben felkészítette, és elkísérte a tanulókat Pécsre a Szivárvány Gyermekháza a „Mi a pálya?” című programra, melyet minden alkalommal közösen kielemezték, megbeszéltek az élményeiket, a látottakat, hallottakat. A középiskolai nyílt napok időpontjait figyelemmel kísérte, és a tanulókat megfelelő időben a kiválasztott intézményekbe irányította, kísérte, különös gondot fordítva a sajátos nevelésű tanulók pályaválasztására. Olyan esetekben amikor a szülő nem tudta elintézni a tanulónak a beiskolázással kapcsolatos teendőket abban is a család segítségére volt (képesítésvizsgáló, beiratkozás, igazolvány intézése, stb.)

Részt vett a pályaválasztási szülői és fogadó értekezleteken, rendszeresen konzultált az osztályfőnökökkel és a szülőkkel. Az osztályfőnökök munkáját nagyban segítette a jelentkezési lapok online kitöltésében, adminisztrációjukban, összegzésükben.

Folyamatosan foglalkozott a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók fejlesztésében. Nyári időszakban a pótvizsgára való felkészítésben és a szabadidő hasznos eltöltésében, táboroztatásban segédkezett.

A tantestületnek aktív tagjává vált, minden pedagógussal igen jó kapcsolatrendszert épített ki, mindenben lehetett rá számítani: esztétikus környezet kialakítása, jelmezkészítés, versenyekre való felkészítés, kísérésben való segédkezés, kulturális rendezvényekben való közreműködés.

Pályaválasztással kapcsolatos versenyekre minden évben több csapatot nevezett és készített föl. Első évben csapatával megnyerte a Gép-ésszel versenyt. Minden évben részt vettek a „Maratoni Mindenttudó” komplex tanulmányi versenyen, amelynek előzetes feladatait is az Ő irányításával oldották meg a csapatok. Több alkalommal részt vett a nyolcadikos csapatokkal a Pécsi Pollack Mihály Szakközépiskolában megrendezett felvételi előkészítő játékos vetélkedőjén, a Geo Mikulás programon. Túráversenyek felkészítőjeként és kísérőjeként is helyt állt intézményünket képviselve.

Nagy-Mélykúti Ildikó, a programért felelős igazgatóhelyettes, Pécsi Szakképzési Centrum Angster József Szakképző Iskola

Iskolánk befogadója lett a megye elszegényedett falvaiban, Pécs város periferiájában élő tanulóknak. Tanulói célcsoportunk 20 %-a roma származású, 25 %-a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű. 40% részesül rendszeres gyermekvédelmi támogatásban, jogosult ingyen tankönyvre. A lemorzsolódás meghaladja a 10 %-ot.

A szülők kevés információval rendelkeznek az oktatás-, képzési-, és iskolarendszerről, nem motiválják gyermeküket. A lemorzsolódó, nem tanköteles tanulók nagy hátránnyal kerülnek a munkaerőpiacra. Tapasztalataink alapján a szülők és gyerekeik munkaerő piaci szerepvállalása kritikus. Megélhetésük kockázatos, deviáns magatartást tanúsítanak, éretlen szülőkké válnak. Az iskola nem képes adott kapacitásával felvállalni azt a társadalmi felelősséget, hogy a hátránnyal induló fiatalok problémáira komplex kezelést adjon.

Ebben a patrónus programnak van óriási eszköze a mentorhálózat működtetésével. Ez a program a nem frekventált iskolák számára létkérdés. A szakiskolai tanulók körében van a legnagyobb igény a mentorálásra. Az elmúlt években egy, a 2015/2016. tanévben két pedagógus végez patrónusi tevékenységet nálunk. Az osztályfőnökök, kollégák ajánlásai alapján, vagy szülői kérésre kerültek a programba a tanulók. A bevonatott tanulók mulasztásai alacsonyabbak társaikénál, sikeres javítóvizsgát osztálytársaiknál nagyobb arányban tesznek, tanulmányaikat nappali iskolarendszerű oktatásban, felnőttoktatásban folytatják vagy piaci szereplőkké váltak. 10-10 tanuló bevonását támogatta az új patrónus program. 70%-ban csökkent a mentorált tanulók hiányzása, a tanulók 80%-a bukásmentes, 60%-ánál javult a tanulmányi eredmény.

A mentorok az alábbiakban segítettek, feladatuk volt:

- egyéni órarend szerinti felzárkóztatás, tantárgyi felkészítés, a tanulás tanítása
- egyéni és kiscsoportos felzárkóztatás, korrepetálás, személyiségfejlesztő foglalkozások szervezése és lebonyolítása életviteli segítségnyújtás, helyes életmódra, rendszerességre nevelés, egészséges életmódra nevelés, napirend kidolgozása, közösségfejlesztő szabadidős programok szervezése a tanuló érdeklődési körének megfelelően
- önismeret fejlesztése
- konfliktusok kezelése
- közösségi normák elfogadtatása
- pedagógiai, tantárgyi, életviteli segítségnyújtás, beilleszkedés segítése
- tanulók érdekeinek képviselése
- tanulási, viselkedészavarok feltárása, kezelése
- a tanuló iskolai jelenlétének ellenőrzése, hiányzás okainak felderítése, hiányzás csökkentése
- lemorzsolódás csökkentése
- tanulmányi előmenetel figyelemmel kísérése tanulmányi eredmény javítása, szinten tartása
- felkészítés feleletekre, vizsgákra,
- osztályfőnökökkel, szaktanárokkal, más szakemberekkel folyamatos konzultáció, családsegítővel, gyermekjóléti szolgálattal, pszichológussal, pártfogókkal, rendőrséggel, iskola- és háziorvossal, védőnővel, gyermekotthonnal, pályaválasztási tanácsadóval, nevelési tanácsadóval
- esetmegbeszélések szervezése, lebonyolítása
- szülőkkel való kapcsolattartás (telefonon, e-mail, személyes találkozások, családlátogatások alkalmával)

- fegyelmi tárgyalásokon való részvétel
- a tanulók képességeinek és igényeinek megfelelő foglalkoztatási terv készítése, a patrónus tevékenység dokumentálása
- az iskolai munkában szükséges pályaválasztási és életpálya építési ismeretek alkalmazásával a tanulók, valamint családtagjaik segítése más szakemberekkel együttműködve jövőkép-építés
- hivatalos ügyek intézésében segítség a családnak
- tanulót érintő pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése
- óralátogatás
- továbbképzésen, nevelési értekezleteken való részvétel
- gyakorlati képzőhely látogatás, kapcsolattartás pályaalkalmasság, pályatudatosság erősítése érdekében
- aktív részvétel az iskolai közösségépítő és kulturális programokon, értekezleteken.

A program folytatásában szeretnénk továbbra is két patrónus foglalkoztatására pályázni. Támogatnánk azt az erőfeszítést, hogy finanszírozott státuszt biztosítson a fenntartó szervezet erre a tevékenységre a köznevelési intézmények számára.

Déri Tibor igazgató, Pécs Szakképzési Centrum Simonyi Károly Szakközépiskola és Szakiskola

Az Új Patrónus program három évvel ezelőtti indulásakor az iskolákban bűnmegelőzési tanácsadók is megkezdhatték munkájukat, így e két új munkatársunknak a Simonyi Károly Szakközépiskolában egy külön termet biztosítottunk telefonnal, számítógéppel ellátva. A mentortanár e teremben (melyet posztterekkel, virágokkal, fotelekkel tett otthonosabbá) fogadta a programban résztvevő diákokat. Évente 10-11 fő járt hozzá állandó rendszerességgel (heti két alkalommal), amely csapat összetételében néha változott a lemorzsolódások miatt. Emellett több tucatnyi „alkalmi” érdeklődő is látogatta, akik nem annyira tanulni jártak hozzá, inkább lelki segélyben részesülni.

A segítségre szoruló diákokat mentorunk a beiratkozáskor választotta ki, mivel júniusban és augusztusban, a pótbeiratkozáskor segédkezett az iskola beiratkozást lebonyolító csapatának. Mivel a diákok SNI-t és BTM-t igazoló papírjaikkal jönnek, a mentor és iskolánk fejlesztő pedagógusa megosztott e két hátrányban szenvedő diákok csoportján. Mentortanárunk magyar nyelv és irodalom végzettségű diplomával rendelkezik, így előszeretettel foglalkozott a helyesírási, szövegértési, olvasási gondokkal küszködő tanulókkal, amihez a segédanyagokat, gyakorló könyveket iskolánk könyvtárából kölcsönözte. Emellett, ha hozzá fordultak, bármely tantárgy korrepetálását is vállalta, melyhez tankönyveket az iskolánkat elhagyó diákok leadott könyveiből gyűjtötte össze. A program sikerességét azon lehet lemérni, hogy a tanulási nehézségekkel küzdő diákok mennyit javítottak gyenge bemeneti osztályzataikon az iskolaév végére. Ezt a kimutatást mentorunk minden félévi és év végi beszámolójában megtette. A másfajta segítség – a lelki támasz, ösztönzés – pedig nem mérhető.

Unger Károlyné tagintézmény-vezető, Pécsi Református Kollégium és Gimnázium Drávafoki Tagintézménye

Iskolánk, a Pécsi Református Kollégium Csikesz Sándor Általános Iskolája fontos feladatának tekinti, hogy intézményünk tartósan képes legyen a különböző háttérrel érkező gyerekeket fogadni, együtt nevelni. Ennek érdekében kapcsolódott be a patrónus programba. Így több lehetőségünk nyílt a felzárkóztatásra, tehetséggondozásra, pályaválasztás segítésre.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körében kevés a szülői segítségadás, egyrészt a szülők iskolai végzettsége, másrészt a szülői ház motiválatlansága miatt.

Ezért a mentortanári programban segítséget kaptunk:

- a rossz példaadás kompenzálásához
- az iskolával együtt elérhető, előre mutató jövőkép felállításához
- az otthoni rossz szokások (korai gyermekvállalás, csak a tankötelezettség végéig tartó továbbtanulás, az alapvető életviteli szabályok nem ismerése) csökkentéséhez
- a pályaválasztásban reális elképzelések kialakításához

Az évek során elértük, hogy nincs, vagy nagyon kevés a lemorzsolódó tanuló. Valamennyi tanulónk továbbtanul. Sajnos még nem tudtuk elérni, hogy az érettségit adó intézményekben tudja több hátrányos helyzetű tanulónk folytatni tanulmányait.

Ezen kívül fontos, hogy legyen mellettük mentor, aki nem csak a tananyagban, hanem az egész életvezetésben tudja segíteni őket. Azt tapasztaltuk, hogy a mentor tud hatni a tanulók szorgalmára, magatartására. Sokat tud tenni a szociális hátrányok csökkentése érdekében, mert ez nem csak anyagi, hanem sok esetben felfogásbeli probléma. Fontos, hogy a kulturális hátrányokat is tudjuk csökkenteni. Ennek érdekében részt vett iskolánk szinte valamennyi programjában, ezzel is segítette munkánkat.

Amennyiben folytatódik a program, szeretnénk abban továbbra is részt venni.

Lantos Attila igazgatóhelyettes, Általános Iskola, Vásárosdombó

Iskolánk diákjainak zöme a kistérségi adottságokból kifolyólag rossz szociokulturális, családi háttérrel rendelkezik. Intézményünkben magas a hátrányos helyzetűek és a halmozottan hátrányos helyzetűek száma. Mára a klasszikus családi modell eltűnni látszik, a gyerekeknek nincsenek komoly példaképeik, jövőre tekintő céljaik. A felsorolt okok miatt tanulónk legnagyobb része segítségre szorul, főként az élete elindításának iránykeresésében.

A BAMKH Munkaügyi Központja által kiírt Új Patrónus munkaerő- piaci programmal alkalmazott mentortanáraink e hiányosságok pótlásában voltak nagy segítségünkre. Mentoráltjaikat nyomon követve megtanították a fejlesztendő diákokat a hatékony tanulásra, folyamatosan ellátták őket hasznos tanácsokkal főként a pályaválasztásban, de az élet más területein is, nagyban hozzájárultak esélyegyenlőségeik növeléséhez, lemorzsolódásaik csökkentéséhez, valamint a tanulmányi előmenetelük javításához.

A napi rendszerességű korrepetálásaikkal elősegítették tanulónk felzárkózását, motivációját, munkájuk során egyéni korrekciókra is folyamatosan sor került. A végzős osztályokkal több ízben részt vettek üzemlátogatásokon, pályaválasztási rendezvényeken. A mindennapi pedagógiai munkát is segítették gyermekfelügyelettel, eseti helyettesítésekkel, az iskola életében aktívan közreműködtek, mindig segítőkészek voltak. Munkájuk eredményeként érezhetően javult tanulónk iskolai teljesítménye, a munkavégzéshez való hozzáállásuk.

Hálásan köszönjük mentortanáraink lelkiismeretes, segítőkész munkáját, melyre igen nagy szükség volt és lesz a jövőben is. Ezért intézményünk a következő tanévben is szeretne mentortanárokat alkalmazni, illetve a programra pályázni.

Baranyai Tiborné intézményvezető, Brázai Kálmán Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola, Magyarhertelend

Intézményünk, a Brázay Kálmán Általános Iskola, Gimnázium és Szakképző Iskola 3 évvel ezelőtt sikeresen elnyerte a Baranya Megyei Kormányhivatal által közzétett Új Patrónus pályázatot, melynek legfőbb célja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók lemorzsolódásának, iskolából való kimaradásának megakadályozása volt.

A 2013. október 1-jén kezdődő program során 1 fő foglalkoztatott mentorunk állt iskolánk állandó rendelkezésére, Csákiné Szabó Kitti személyében. Kittit már korábban is foglalkoztatta iskolánk angol tanárként, de gyermekének születését követően új tanárt kellett keresnünk e feladatok ellátására. Szerettük volna Kittit ismét foglalkoztatni, de anyagi forrás hiányában ezt nem tudtuk volna megoldani. Szerencsénkre a pályázatnak köszönhetően lehetőségünk volt az akkor már álláskereső volt kolléganőnek ismét főállást biztosítani intézményünkben.

Kittit mindenki örömmel fogadta újra a tantestületben. A kolléganő teljes mértékig szabad kezet kapott munkája ellátásában, havonta jelentéseket tett a tantestületben, tájékoztatva a vezetőséget és a tantestületet a munkájáról. Kitti intézményünkben a villanyszerelő és szakács szakmát tanuló diákokat mentorálta. Rendszerint 10-12 fő állandó mentoráltja volt, és időnként számos tanuló kereste fel Kittit, hogy felkészítse egy-egy vizsgára, vagy csak egy beszélgetés céljából.

Kitti rendszerint kis csoportokban dolgozik, de nem határolódik el az egyéni beszélgetésektől, korrepetálásoktól sem. Szívesen tartott pályaválasztással kapcsolatos osztályfőnöki órákat a 11-12. osztályos tanulók számára. Az Új Patrónus program keretein belül elsajátított pályaaorientációs képzés követően szívesen segített tanulóinknak a jövőbeli terveik kialakításában, segítette őket különféle önismereti tesztek kitöltésével, és igyekezett tanácsokkal ellátni a kérdésekkel érkező diákokat, illetve pályaválasztási börsére is elkísérte az akkori végzős osztályt.

Véleményem szerint Kitti jól érzi magát iskolánkban, jól együttműködik a tantestülettel, és iskolánk teljes jogú tagjának érezzük őt. Én, mint intézményvezető a jövőben is számítok a Kitti munkájára, és a program lezárását követően teljes állású angol tanárként kívánom foglalkoztatni. Kitti szervezési és irányítási képességeit megismerve, szeretnék a jövőben intézményvezetői helyettesi állást is felajánlani neki.

Meisl Károlyné igazgató, Általános Iskola, Bükkösd

Kovács Nóra kolléganő az Új Patrónus program keretében 2013 októberétől dolgozik iskolánkban mentortanárként. Elsősorban a még továbbtanulás előtt álló hetedik és nyolcadik osztályos tanulók mindennapjait követi nyomon. Tanórákon rendszeresen hospitál, figyelemmel kíséri, hogy az egyes tantárgyakból milyen teljesítményt nyújtanak mentorált tanulóik. Rendszeresen vesz részt a program keretében rendezett szakmai napokon, az ott szerzett ismereteket jól hasznosítja feladatainak elvégzésében. Kiválóan tájékozott, és ennek megfelelően tájékoztat a továbbtanulás és a munka világáról. Az iskola szervezett programjaiban minden alkalommal szerepet vállal. A célcsoportba tartozó tanulókat a számukra fontos ismeretekkel ellátja, a szüleikkel és velük kialakított jó kapcsolata miatt kérdésekkel fordulhatnak, és fordulnak is hozzá mentoráltjai.

A tanulókat az érdeklődésüknek megfelelő szakmákról, szakmacsoportokról alaposan tájékoztatja, teszi ezt a tanulmányi eredményeikhez igazítva. Részt vállal a jelentkezési lapok kitöltésében és a pályaaorientáció különböző fázisaihoz tartozó legfontosabb teendők elvégzésében. Az eredményeket és az ideiglenes felvételi jegyzékeket folyamatosan figyelemmel kíséri. A felvételtől érkező, hivatalos értesítések után is folytatja mentori munkáját, részletesen tájékoztatva a tanulót leendő iskolájáról, az ottani életének lehetséges megszervezéséről. Ezzel a munkával párhuzamosan az egész program során gondoskodik a hetedik évfolyamosok fokozatos pályaaorientációjáról. Megismerteti velük a kamara által biztosított, továbbtanulással kapcsolatos írásos és egyéb szakmai anyagokat. A pályaválasztással szorosan összefüggő fakultatív programok közül válogatva, a tanulóknak legmegfelelőbb, költséghatékony megoldásokkal részt vesz azokon mentorált tanulóival.

Április 18-án Budapestre utazik tanulóival, ahol részt vesznek a Szakma Sztárja Fesztiválon. Itt mélyebb betekintést nyerhetnek majd a különböző szakmák gyakorlati részébe. A Szakmák Éjszakája Programon, ami szintén hamarosan megrendezésre kerül, részt kívánnak venni. Ezen felül a Kamara

által szervezett és lebonyolított programok közül az önismereti osztályfőnöki órán is ott lesznek. Ezt igény szerint szülőkkel kiegészítve is megismétlik májusban.

Az iskola vezetésével és az osztályfőnökkel konzultálva már kiválasztotta a következő tanévben mentorálandó tanulókat. Őket és a már programban lévőket továbbra is gondos figyelemmel követi nyomon, a már továbbtanulók utánkövetését is végzi.

Mivel tanulóinak pályaválasztása sikeresnek mondható, továbbá a minden eddig rábízott feladatot magáénak tekintett, szívesen volt kollégái és mentoráltjai segítségére, remélem, hogy a továbbiakban is rendelkezésünkre állhat szaktudásával, emberségével.

Fazekas Szilvia Tünde igazgató, Dencsháza-Hobol Általános Iskola, Hobol

Iskolánkban az Új Patrónus Program és az ezt megelőző mentorprogram 2010 óta működik. Ez nagyszerű lehetőség, mert a szakmai team újabb szakemberrel bővíthetett, ezen túl pedig számos lehetőséget biztosít iskolánk 7-8. osztályos tanulói továbbtanulásának, pályaválasztásának sikeresebbé tételéhez.

A programban dolgozó mentortanárr célja elsősorban azon tanulók támogatása, akik szociális és/vagy mentális hátterük okán nehezebben találnának maguknak megfelelő pályát, hátrányokkal indulnának a munkaerő-piacon. Feladatai közé tartozik a folyamatba bevont tanulók készségeinek, képességeinek, szociális hátterének feltérképezése, családi és egyéb támogató kapcsolatok felkutatása, erősítése, továbbá egyéni kompetenciáinak fejlesztése, valamint pályaválasztási rendezvények szervezése, illetve külső intézmények, szervezetek által szervezett programokra delegálás. Az egyéni fejlesztés és csoportmunka eszközrendszerén keresztül igazodik a felmerülő szükségletekhez, és lehetőséget nyújt az egyéni hátrányok, különbségek kiegyenlítésére, elsődlegesen figyelembe véve a gyermek által is megfogalmazott egyéni szükségleteket.

Mindezek következtében hatékony segítő kapcsolat épülhetett ki az iskola és egyéb segítő, támogató és civil szervezetek között. (Családsegítő Szolgálat, Védőnői Szolgálat, Rendőrség, Helyi Tanoda program, Speciál Pécs, Kereskedelmi és Iparkamara, Emberség Erejével Alapítvány, BMKH Foglalkoztatási Főosztálya és helyi foglalkoztatási osztályok stb.) Gyermekeink eljuthattak különböző pályaválasztási programokra, iskolai nyílt napokra, megismerkedhettek lakókörnyezetük munkaerő-piaci lehetőségeivel, helyi szakemberek szakmájával, munkájával.

A programba az elmúlt 3 évben 23 tanulót sikerült állandó mentoráltként bevonni a programba, alkalmi jelentkezőket is sikerült állandó résztvevőként foglalkoztatni. Ebből az idei tanévben 12 fő tanul még iskolánkban.

A bevont tanulókról általában elmondható, hogy tanulmányi eredményeik az egyéni fejlesztéseknek köszönhetően javultak, szociális készségeik fejlődtek, önértékelésük, magabiztosságuk erősödött.

Az elballagó mentorált tanulók közül - egy gyermek kivételével - mindenki sikeres felvételt nyert valamely középfokú oktatási intézménybe. Sajnos az utánkövetés csak a programban résztvevő iskolák között valósult meg. Így sok tanulónk középiskolai előmeneteléről már nem sokat tudunk.

A pályaválasztás támogatásán túl nagy hangsúlyt fektettünk a társadalomba való sikeres beilleszkedés, és a társadalmi elfogadás megerősítésére. Ezen programokat a gyermekek meglepő nyitottsággal és empátiával fogadtak.

Simon Éva igazgató, FM DASZK Sellyei Mezőgazdasági Szakképző iskola és Kollégium, Sellye

A mentori tevékenység fő célja a magatartási és tanulmányi nehézségek miatt hátrányos helyzetű tanulók segítése (főként olvasási, írási, szövegértési, kommunikációs és számolási problémák). A tanulók tanulásának motiválásával a bukások számának csökkentése.

Németh Ágnes, jelenlegi mentortanár 2014.08.15. óta látja el a mentortanári feladatokat az intézetben. Két tanévben 11-11 állandó mentorált tanuló vett részt a programban, akik néhány esetben cserélődtek. Az állandó résztvevőkön kívül a mentori foglalkozásokba 35 fő alkalmi mentorált is bekapcsolódott.

2014/15-ös tanévben:

A kollégiumban, majd a tanügyi épületben látta el a mentori feladatokat. A mentori foglalkozások formája egyéni, kis - és nagycsoportos. 25 fő alkalmi mentorált és 11 fő állandó mentorált jelent meg a foglalkozásokon. Az állandó mentoráltak közül hárman végzősök voltak. A nyári tanítási szünetben fő tevékenysége a pótvizsgára készülő tanulók segítése volt.

2015/16-os tanév:

2015 szeptemberétől a kollégiumban és a tanügyi épületben végezte mentori tevékenységeit.

Megvalósított tevékenységek:

Tanulmányi munka segítése: kérdőívek kitöltése az állandó mentoráltakkal, aktuális tananyag gyakorlása angol, német, természetismeret tantárgyak vonatkozásában. Szókinccs, emlékezet és vizuális figyelem fejlesztése. Olvasási, helyesírási, számolási készség fejlesztése. KRESZ tananyaggyakorlás, anyaggyűjtés szakmai tantárgyakhoz, kapcsolódó videók megtekintése szövegértéssel és szövegalkotással egybekötve, mondatelemzés.

Elért eredmények:

A mentori foglalkozások az abban résztvevők számára jó lehetőséget adtak a fejlődésre, a kudarcok leküzdésére, a sikeres életpálya esélyére. Erősítették a szaktárgyi ismereteiket, tapasztalataikat.

Az állandó mentorált tanulók tanulmányi átlaga a szakmai és közismereti tantárgyak vonatkozásában is javult, az igazolt és igazolatlan hiányzásaik száma csökkent a projekt előrehaladtával. A program eredményességét jelezte az is hogy a foglalkozásokat követően a tanulók számos esetben pozitív visszajelzést adtak a számonkérések után. A mentorált tanulók között évisméltő nem volt.

Vargáné Jáger Barbara tagintézmény-vezető, Általános Iskola, Magyarszék

Iskolánkban több éve dolgozik mentortanár, aki a hátrányos helyzetű tanulókkal való foglalkozásával segíti az iskola pedagógusainak munkáját, valamint az előbb említett tanulók boldogulását, sikerek elérését.

Mentorunk egyéni és kiscsoportos foglalkozásokon végzi fő tevékenységét. A tanulók fejlesztési területeit beszélgetések, tanulmányi eredmények figyelemmel kísérése, önismereti kérdőívek alapján jelöli ki, majd az ezekből szerzett tapasztalatok alapján segíti a gyerekeket a jobb eredmény eléréséhez. Feladatai elvégzése közben felzárkóztatást és tehetséggondozást egyaránt végez.

A mentor nagy segítséget nyújt a tanulók pályaválasztásában is. Tájékoztatást ad a hiányszakmákról, megszervezi és elkíséri a tanulókat a pályaválasztási kiállításra, figyelemmel kíséri a középiskolák weblapjait, nyílt napjainak időpontjait, részt vesz az iskolai pályaválasztási szülői értekezlet lebonyolításában, előadókat hív, tájékoztatást ad az ösztöndíj-lehetőségekről. Tájékozódik a tanulók továbbtanulási terveiről– sőt még iránymutatást is ad számukra.

Véleményem szerint iskolánkban a hátrányos helyzetű, valamint alacsony szociális háttérű családok gyermekeinek jelenléte miatt nagy szükség van a mentortanár jelenlétére. A mentor munkája nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy iskolánk tanulóinak mindegyike teljesíteni tudja az iskolai követelményeket, valamint felvételt nyer az által választott középiskolába, ahol megállja a helyét a későbbiekben is.

Dalmi Sándorné intézményvezető helyettes, Általános iskola, Magyarmecske

A mentorprogram keretében iskolánkban 2014 decemberétől Sudár Zsolt szociális munkás látja el a mentortanári feladatokat. 15 tanulót mentorál. 2015 novemberétől pedig lehetőségünk volt egy újabb mentortanár alkalmazására Csordás Szilvia személyében. A rábízott tanulóknak az előírtak szerint tartanak foglalkozásokat. A szülőkkel, családokkal rendszeresen tartják a kapcsolatot, látogatják őket. Felmerülő problémáikra megoldást keresnek.

Pályaválasztási nyílt napokra, üzemlátogatásokra kísérik őket. Különböző versenyek felkészítésben is nagyon aktívan kiveszik a részüket. Tanórákon hospitálnak, ahol személyesen is megtapasztalhatják, hogy az általuk mentorált tanulók milyen aktivitással vesznek részt a tanórákon.

Az Arizóna programunk fő pillérei. A programot teljes egészében ők koordinálják. Az ügyeket beosztják, a tapasztalatokat összegzik, és mindig napra készen értékelnek. Szabadidős tevékenységek szervezésében, lebonyolításában aktívan részt vesznek.

A tantestület munkáját segítik, számíthatunk rájuk minden területen. Pályázatok írásánál, azok összeállításánál ugyanúgy, mint az ügyeket, ebédeltetés, buszra kísérés lebonyolításánál.

Ha lehetőség van, a tantestületi képzésekbe is bekapcsolódnak, és aktívan, hatékonyan dolgoznak velünk együtt. Munkájukkal maximálisan elégedettek vagyunk.

Simon Zsolt igazgató, Pécsi SZC Kereskedelmi, Idegenforgalmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola, Pécs

Örülök, hogy ez a program megvalósult, és elengedhetetlen, hogy tovább folytatódjon, hiszen hatalmas segítség az érintett gyermekek számára.

A Pécsi SZC Kereskedelmi, Idegenforgalmi és Vendéglátóipari Szakközépiskolája és Szakiskolájába közel 1000 tanuló jár, és 87 pedagógus tanít. A tanulók 60%-a bejáró, nagy részük az Ormánságból és más vidéki helységekből. Szociális körülményeik nem megfelelőek, tanulási motivációjuk alacsony. A tanulók többsége alacsony szakmai és személyes kompetenciákkal bír, sok a tanulásban akadályozott gyermek. Intézményünk abban a szerencsés helyzetben van, hogy a mentor kollega a hatodik tanévét kezdte meg, így a fejlesztés folyamatos. Ezeknek a gyermekeknek nincs más lehetőségük, ha ki akarnak törni, csak ha tanulnak, és képezik magukat. Ehhez viszont segítségre van szükségük. A mentori program épp ebben segít, az esélyteremtésben, vagyis, hogy figyelje a rászoruló gyermekeket.

A mentor kollega a mi iskolánkban a három év alatt közel 130 gyermeket mentorált, az alkalmasszerűen megjelenő diákokat is beleértve. Nem tudtam olyan feladatot kérni, amit rövid határidőn belül ne oldott volna meg, ne végzett volna el, beleértve számos iskolai rendezvényt, szabadidős programot. A program hiányában most 130 fiatallal kevesebben lennének szakmások, akik nem zárkóztak volna föl, és elkallódtak volna...

A vezetéssel és a tantestülettel is nagyon jó kapcsolatot alakított ki. Erre a programra a mi iskolánkban, és persze más iskolákban is, nagyon nagy szükség van. Egyedi lehetőség a HH, a HHH, a BTM-s és SNI-s gyermekeknek, amit véleményem szerint nem szabad abbahagyni. A programban résztvevő tanulók nem tudnának költséges különóra járni messze az otthonuktól. Nekik csak az iskola marad, és a mentorprogram, amely itt helyben, az iskola falai között fejleszti és segíti őket. A mentor-tanár az elmúlt három évben megszámlálhatatlan családnál volt látogatáson, és mindenhol azt kérték, kérdezték, hogy „Ugye megy tovább ez a program, ugye itt marad, és segít a gyermeknek?”. A jelzőrendszer tagjaival is jó és szoros kapcsolatot igyekezett kialakítani.

Mint az iskola vezetője maximálisan támogatom a program folytatását és természetesen a kollegát is. Nélküle ezek a fiatalok esélytelenné váltak volna és tudás és lehetőség nélkül elkallódtak volna a világban.

Kovács Károly Balázs igazgató, Pécsi Szakképzési Centrum Kökönyösi Középiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma, Komló

A nyáron újjáalakult intézmény szakképző telephelyén (Komló, Vájáriskola u.1) a mentortanári feladatokat az elmúlt 3 évben Seres Noémi orosz-olasz szakos kolléga látta el.

Noémi intézményünkben a program eredeti célkitűzéséhez híven egyfajta patrónus szerepkört tölt be. Elsődleges feladata a lemorzsolódással fenyegetett beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarral küzdő tanulók egyéni és kiscsoportos mentorálása, rengeteg hasznos, egyéni kezdeményezéssel állt elő. Kiscsoportos és egyéni foglalkozások keretében az iskolában dolgozó gyógypedagógusokkal együttműködve, szaktárgyi és általános kompetenciafejlesztést végzett. Ennek köszönhetően tanítványai tanulmányi eredménye javult, hiányzásai csökkentek és az iskolához való hozzáállásuk is megváltozott.

Közvetítő szerepet vállalt a tanári kar, a tanulók és a szülők között. Aktívan részt vett az érintett tanulók és az iskola teljes közösségének hétköznapijaiban. Oktató, felzárkóztató foglalkozásai mellett a diákok nevelésére is komoly hangsúlyt fektetett. Több tanórán kívüli eseményre (versenyek, bemutató műsorok) elkísérte mentoráltjait. Személyes támogatásán kívül komoly energiát fektetett abba, hogy a diákok iskolai életét színesebbé tegye. Saját kezdeményezésére és főszervezésével kórust szervezett, majd daléneklési versenyt az osztályok között, iskolai megemlékezésekre és ünnepélyekre készítette fel a tanulókat.

Munkája során mindvégig következetes, céltudatos, gyermekközpontú gondolkodásról tett tanúbizonyságot és személyes példamutatásával hatékonyan motiválta a rá bízott diákokat.

Összességében elmondhatjuk, hogy az intézmény, a szülők és a tanulók részéről is nagyon pozitív volt a mentori szerepkör és azon belül Seres Noémi fogadtatása is. Munkája és azon keresztül a program maga értékeket teremtett, és értékrendet közvetített. A legrászorulóbb réteget szólította meg sikeresen, így szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hogy részesei lehettünk az új patrónus programnak.

Gál Zsolt intézményvezető, Pécsi Református Kollégium és Gimnázium Nagyharsányi

Tagintézménye, Nagyharsány

Intézményünkben a 2011/2012 évtől kezdve folyamatosan zajlik a hátrányos helyzetű tanulók továbbtanulását előkészítő mentorálás, így a 2013-as tanévtől kezdődően egyértelmű volt, hogy részt kívánunk venni a hasonló tartalmi elemekkel megszervezett „Új Patrónus” programban.

Kezdetben nehézségeink adódtak a motiválatlan mentorokkal, akik bizonytalanul, koordinálatlanul végezték feladatukat. Ez a tendencia akkor sem változott, amikor az intézményvezető konkrét – lépésről-lépésre szervezett – utasításokkal segítette a kollégákat.

2014-ben új mentorral kezdtük el a tanévet, ő – bár pályakezdőként lépett be a közösségbe – sokkal határozottabban szervezte meg csoportjait, így a munka intenzíven, megfelelően elkezdődhetett.

A mentorálás 7-8. évfolyamon indult, 17 tanulóval, több csoportban, heti 2-3 alkalommal. A rendszeres foglalkozások mellett a mentor egyéni foglalkozások, napközbeni tevékenykedtető alkalmak szervezésével támogatta a továbbtanulók napi feladatvégzését. E mellett minden tanévben a továbbtanulásért felelős mikro csoport vezetőjével közösen szerveztek kirándulásokat, utazásokat pályaorientációs rendezvényekre. Elégedettek voltunk mentori munkájával.

További nehézségeket a mentor munkaideje és intézményünk napirendje közötti párhuzam okozott. A mentorálást a tanulók napi kötelezően ellátandó feladatai mellett nagyon nehéz megszervezni. Erre megoldás lehetne a délutáni/hétfégi mentorálás, azonban ebben az esetben a szülők és tanulók érdeklődése megcsappanna, így a program értelmét vesztené. E mellett a diákok terhelhetőségét szabályzó rendeletek sem engednek tág mozgásteret.

Összegzésül az 5. éve tartó folyamat részeként sikeresnek értékelem az elmúlt három évben zajló mentorálást, de szeretném felhívni a pályázatok figyelmét arra, hogy a nem megfelelően motivált mentor iskolai környezetben történő alkalmazása nem szakszerű, a kiválasztás során javasolt több szűrő beépítése, valamint a munkaszervezés tekintetében megfontolandó mind az intézmények, mind a felügyelő szervek részéről a mentor gyakorlati munkája ütemezésének felülbírálata.

Dömötörné Nagy Júlia igazgató, Általános Iskola, Szabadszentkirály

Somogyi Diána Eszter 2015. február óta a Szentlőrinci Általános Iskola Zsigmond Király Általános Iskola Tagintézményének mentortanára, Szücs Katalin – aki időközben iskolánk magyar tanára lett – utódja.

Az elmúlt tanévben 10 fő mentoráltja volt: 4 fő 7. osztályos és 6 fő 8. osztályos. A 10 fő kiválasztásában fontos szerepet játszott a tanulók hátrányos helyzete, amely az alábbi módon oszlott el: 2 fő BTM tanuló, 1 fő SNI tanuló, összesen 7 fő halmozottan hátrányos helyzetű. A mentoráltjai közül senki sem bukott, és minden végzős mentoráltját felvették az általa megjelölt középiskolába. A tanulók szüleivel – családlátogatások keretében – folyamatosan tartja a kapcsolatot, és szorosan együttműködik a gyermek-és ifjúságvédelmi felelőssel, valamint az osztályfőnökkel. Sokkal többet tett a továbbtanuló gyerekekért, mint ami elvárható lett volna!

Az idei tanévben 10 fő mentoráltja van, 5 fő 7. osztályos és 5 fő 8. osztályos. Ebből 2 fő SNI tanuló, 1 fő BTM tanuló, és összesen 6 fő halmozottan hátrányos helyzetű tanuló.

Mind a tavalyi, mind az idei tanévben a mentoráltak mellett több érdeklődőnek is biztosítja a rendszeres fejlesztést, a dolgozatokra, feleletekre, másnapi tantárgyakra való felkészülést. Minden nap délután tanulószobai időben egyéni és kiscsoportos foglalkozást, felzárkózást, fejlesztést tart. Emellett egész nap elérhető a gyerekek számára.

A folyamatos egyéni és kiscsoportos fejlesztés, felzárkózás mellett nagy figyelmet fordít a 7.-8. osztályos tanulók pályaválasztására, továbbtanulására, motiválására is. Ennek érdekében számos üzemlátogatáson, pályaválasztási és egyéb rendezvényeken, pályázatokon, versenyeken vesz és vett részt. A Baranya Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával szorosan együttműködik, ezért minden rendezvényről, aktualitásról időben tájékozódik, és segítséget kap a rendezvényekre való eljutásban is, valamint közvetlennapi kapcsolatot tart a szülőkkel is.

Nagy Ildikó igazgató, Forrás Szakiskola, Pécs

Intézményünk 2005 óta foglalkoztat a Patrónus és az Új Patrónus program keretében támogató személyt. Jelenleg Parádi Kristóf mesterdiplomás szociális munkás látja el ezt a feladatot. A programban vállalt 10 folyamatosan patronált diák mellett az iskola többi diákjával is kapcsolatot tart. Így jelentős szerepe van abban, hogy csökkent iskolánkban a fegyelmi vétségek száma.

A diákok közötti konfliktusokról tud, és a mediáció, a konfliktuskezelés eszközeivel segít feloldani az adott konfliktust és segít a tanulóknak az iskolai feladatokra koncentrálni. Ellenőrzi továbbá, hogy a diákok alapvető szükségletei kielégítéséhez a feltételek adottak e és családlátogatásaink folyamán a patronált diákok családjain kívül más diák lakóhelyén is megjelent már. Egyéni esetkezelésben, motiválásban, jövőtervezésben, konfliktus- és indulatkezelésben, korrepetálásban jelentős segítséget jelent.

Alapvető, hogy a pedagógusok számíthatnak rá olyan felmerülő helyzetek, nehézségek feloldásában, amely szituációk megoldása nem az ő feladatuk. Az iskolai konfliktuskezelésben történt előrelépés mellett az igazolatlan hiányzások csökkenése és az esetenkénti szerhasználat visszaszorításában is fontos szerepe van. Iskolánk a jövőben is támogatja és fontosnak tartja a programot.

Bízunk benne, hogy a program folytatásával fenntartható lesz az iskolánkban a szociális munka, melynek eredményei látványosak.

Pataki Jánosné igazgató, Általános Iskola, Baksa

Intézményünk Pedagógiai Programjában kiemelt feladat azoknak a tanulóknak a megsegítése, akik valamilyen hátránnyal küzdve igyekeznek előre jutni tanulmányaikban.

Örömmel vettük a mentorprogram lehetőségét, hiszen beválasztott tanítványaink a tanórák keretein kívül számtalan segítséget kaptak a továbbhaladásukhoz.

A 2013 óta összesen 27 diák vett részt a programban folyamatos mentoráltként, ebből 8 fő két-két tanéven keresztül. Jelenleg 11 fő részesül a mentori támogatásban.

A diákok tanulmányi átlaga mérhetően javult. Tanuláshoz való hozzáállásuk, motiváltságuk pozitív irányban változott. Az óráról órára történő készüléssel rendszeresség alakult ki náluk. A kölcsönös bizalom és a nyugodt légkör kialakításával a gyerekek ösztönözhetőbbek lettek a tanulásra és a kamaszkori gondok orvoslása is könnyebbé vált. A szülőkkel való együttműködés is a mentorált tanulók előmenetelét szolgálta.

A bukások számát sikerült félévről év végére leredukálni.(például a 2013/2014-es tanévben míg félévkor 7 tanuló bukott összesen 8 tantárgyból, addig év végére egy tanulónál sem volt bukás). A Baranya Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával együttműködve több pályaválasztást szolgáló rendezvényre volt lehetőségünk ellátogatni, ezáltal szélesebb körű tájékoztatást kaptunk a szakmaválasztási lehetőségekről, jelenlegi hiányszakmákról. A diákok az érdeklődési körüknek és képességeiknek megfelelő iskolákat választottak. Az idén végzős tanulóink közül többüknek is ezeken a rendezvényeken látottak, hallottak hozták meg a kedvet, hogy hiányszakmát válasszanak. Ezek a szervezések nagyon hasznosak, gyakorlatiasak, és interaktívak voltak. A programban résztvevő elballagott nyolcadik évfolyamokból 16 fő mentorált tanuló sikeres felvételi vizsgát tett és bekerült az általa választott intézménybe.

Összességében eredményesnek, hasznosnak tartom a mentortanári segítséget. Sok diáknak a tanulás az egyetlen kiút a hátrányos helyzet leküzdésére, s azt a fajta megsegítést, amelyet ez a program kínált, a szülők többsége nem tudja megadni gyermekének.

Kilinkó Gyula igazgató, Kodolányi János Szakközépiskola és Általános Iskola, Vajszió

A mentortanár tanulókkal töltött munkaóráinak száma napi nyolc óra. A foglalkozások egyénileg és csoportosan folytak. A mentorált tanulók két csoportba tartoztak: a rendszeresen mentorált tanulók és az alkalmi mentoráltak. Sokat jelentett a tanulók részére, hogy volt egy olyan ember az iskolában, aki törődött a napi problémáikkal, és próbálta segíteni őket. Elmondhatták, ha bármilyen sérelem érte őket az iskolában vagy az iskolán kívül. A megoldásokat közösen keresték, az osztályfőnökkel, az iskola vezetésével és a külső szervezetekkel. Nagyon fontos volt az évek során, hogy egy tanuló több éven keresztül is mentorált volt, ezért az elérhető célokat, amelyeket kitűztek, sikerült megvalósítani!

Ráébredtek a gyerekek, hogy ők is lehetnek eredményesek. Közösen érték el, hogy a tanulók egyre kevesebbet hiányoztak, a tanulmányi átlaguk is javult. A három év alatt elértük, hogy minden mentorált tanuló szakmunkás iskolában vagy gimnáziumban folytatta tanulmányait. A mentortanár a szülőkkel is folyamatosan tartotta a kapcsolatot, szülői értekezleteken és családlátogatásokon. A családsegítővel, az orvossal, a védőnővel megbeszélték a problémás eseteket.

Úgy érzem, hogy a gyerekeknek szükségük van egy olyan mentortanára, aki képes megoldást találni kis vagy súlyos problémájukra, és így elkerülhető, hogy ezek a dolgok rossz irányba fejlődjenek.

„Köszönöm tanár úr, hogy segített!”

Mentorált diákok a programról és a mentorokról

„Jó, hogy van mentor, bármivel fordulok hozzá, segít, nagyon jó a kapcsolatom vele, rossz, hogy hívogatja apát, illetve jó, csak ne olyan sűrűn...”

(A. K., 11. osztályos tanuló, SZC Angster József Szakképző Iskola, Pécs)

„Segítőképz, kedves, jókedvű, már biztosan megbuktam volna félévkor több tantárgyból, ha nem segít. Nagyon figyel rám, jószívű. Haragszik, telefonál apunak, ha nem tanulok, vagy nem csinálom a feladatot.”

(F.E.I. 9. osztályos tanuló, SZC Angster József Szakképző Iskola, Pécs)

„Tavaly óta, mikor megismertem Marius bált, sokat beszélgettem, bátorított és tanult velem. Hegedült, és zongorázott is nekünk, és elmondhattam a problémáimat is neki. Pécsre vitt a továbbtanulás előmozdítása miatt, ahol bemutattak a Simonyi Szakiskolában több továbbtanulási lehetőséget és szakma tanulását. Felkészített versmondó versenyekre, ahol díjazott lettem! Tanulmányi eredményeim 0,3 tizeddel javultak.”

(O.L. 8. osztályos tanuló, Vásárosdombói Általános Iskola, Vásárosdombó)

„Mariusbá' nagy változást jelentett az életemben. Szépen hegedül, és zongorázik, és engem is megtanított zongorázni. A szüleim vásároltak nekem egy szintit, amin otthon gyakorolok. Amióta korrepetál, már nem bukok meg matekból és fizikából. Jó vele lenni! Elmondhatom neki a bajaimat.”

(K.J. 8. osztályos tanuló, Vásárosdombói Általános Iskola, Vásárosdombó)

„Az a jó a programban, hogy a tananyaghoz sokszor ad a tanárnő plusz anyagot, például a magyarhoz kinyomtatott verseket, költők életrajzát, vagy a matekhoz összefoglaló táblázatot a síkidomokról, testekről. Ezek sokat segítenek otthon.”

(N.I. 9. osztályos tanuló, SZC Angster József Szki., Pécs)

„A mentor nem elégszik meg a gyengébb osztályzattal, mindig arra kér, hogy szerezzek jobb jegyeket. Így sikerült javítanom magyarból kettesről erős hármásra.”

(O.P. 9. osztályos tanuló, SZC Angster József Szki., Pécs)

„A mentortanárnő nem csak tanul velem, hanem mindig meghallgat. Érdekli, hogy mi van otthon, vagy meglátogat a cégnél, ahol gyakorlaton vagyok.”

(M.H.S. 10. osztályos tanuló, SZC Angster József Szki., Pécs)

„Pozitív órákat töltöttem el a mentortanárommal. Egyes tantárgyakhoz játékos és egyben érthető elmagyarázást kaptam.”

(O.M. 8. osztályos tanuló, Magyarmecseki Általános Iskola)

„Meg merem kérdezni, amit nem értek.”

(S.D. 8. osztályos tanuló, Egyházasharaszti Körzeti Általános Iskola)

„Jobbak lettek a dolgozataim.”

(O.I. 8. osztályos tanuló, Egyházasharaszti Körzeti Általános Iskola)

„Merek jelentkezni középiskolába.”

(M.B. 8. osztályos tanuló, Egyházasharaszti Körzeti Általános Iskola)

„Azért jó ez a program, mert segít a tanulásban fölzárkózni.”

(J.G. 9. osztályos tanuló, Pécsi SZC KIVISZ)

„Nekem segített a mentor tanulásban, mert a dolgozatokat meg tudtam vele tanulni, és javítottam.”

(T.M. 10. osztályos tanuló, Pécsi SZC KIVISZ)

„Nagyon jó volt, rengeteget segített, rengeteget tanultam angolból. Szeretek ide járni, mert ha volt valami problémám, mindig segített.”

(N.K. 10. osztályos tanuló, Pécsi SZC Simonyi Károly Szakiskola)

„Szerintem nagyon király ez a program! Amióta járok, sokkal könnyebben megy a tanulás és a kommunikációm. A problémáimat is gyakran meg tudtam beszélni. Nagyon sok olyan feladatot csináltunk, ami a javamra vált. Ha írunk valamiből, és nem értem, itt megértem.”

(F.D. 9. osztályos tanuló, Pécsi SZC Simonyi Károly Szakiskola)

„Azért volt jó, mert amit órán nem tanultam meg, azt a mentorommal megtanultam. Vele mindent meg lehet beszélni, megbízható, kedves, segítőkész.”

(Gy.B. 8. osztályos tanuló, Baksai Általános Iskola)

„Vele minden könnyebb. Együtt mentünk el egy rendezvényre, és akkor döntöttem el, hogy asztalos leszek.”

(G.D. 8. osztályos tanuló, Baksai Általános Iskola)

„Mióta van ez a program, jobban érzem magam a suliban.”

(S.G. 8. osztályos tanuló Szentlőrinci Általános Iskola Bükkösi Általános Iskola Tagintézménye)

„A mentoromhoz mindig fordulhatok, ha kérdésem van.”

(B.P. 8. osztályos tanuló, Szentlőrinci Általános Iskola Bükkösi Általános Iskola Tagintézménye)

„Nekem azért volt jó a program, mert sokat beszélgethettem a Magdi nénivel mielőtt fontos döntéseket hoztam.”

(K.V. 7. osztályos tanuló, Vajszlói Kodolányi János Általános Iskola)

„Három éve veszek részt a programban, és elértem, hogy Sellyén tanulok tovább, mezőgazdasági gépész szeretnék lenni.”

(O.J. 8. osztályos tanuló, Vajszlói Kodolányi János Általános Iskola)

„DE MENTOR”, csak mentorunk nem a félelemből táplálkozik, hanem a szeretetből. A PATRÓNUS egyébként is elúzi a rossz DEMENTOROKAT.”

(F.G. 7. osztályos tanuló, – Kökönyösi Szakközépiskola Magyarorszáki Általános Iskolája)

„Ági néni türelmes, nem ad osztályzatot, magyaráz, s elismeri, hogy nekem is lehet néha rossz napom.”

(B.E. 7. osztályos tanuló, Kökönyösi Szakközépiskola Magyarorszáki Általános Iskolája)

”Úgy döntöttem, hogy folytatom, és még egy szakmát kitanulok.”

(B.T. 11. osztályos tanuló, Brázay Kálmán Általános Iskola, Magyarhertelend:

”Jó, hogy van valaki, aki mindig meghallgat.”

(P.K.Sz. 12. osztályos tanuló, Brázay Kálmán Általános Iskola, Magyarhertelend)

„Remélem lesz majd ilyen tanár, aki ennyit foglalkozik velünk, de én a szívemben őrzöm két szemét! Köszönök mindent, amit értünk tett, és hogy segített a megfelelő pályára irányítani minket!”

(B.D. 8. osztályos tanuló, Hosszúhetényi Általános Iskola)

BARANYA MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Kiadja:

Baranya Megyei Kormányhivatal

<http://www.kormanyhivatal.hu/hu/baranya>

Felelős kiadó:

Dr. Horváth Zoltán

kormány megbízott

Összeállította:

Pörös Béla

Pécs, 2016. június